

RECOVER | Συμβάλλετε στην ανάκαμψη και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μέσω του αθλητισμού
Αριθμός έργου: 101183243

Co-funded by
the European Union

Recover

D3.1. Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ικανοτήτων

RECOVER

Contribute to the RECOVERY and reintegration
of victims of trafficking through sports

D3.1. Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ικανοτήτων

Κύριος Δικαιούχος	CARDET
Έκδοση Παραδοτέου	1.0
Ημερομηνία Λήξης	30/01/2026
Επίπεδο Διάδοσης	PU (Δημόσιο)

Πληροφορίες για το Έργο

Ακρωνύμιο Έργου	RECOVER
Όνομα Έργου	Contribute to the RECOVERy and reintegration of victims of trafficking through sports (Συμβολή στην αποκατάσταση και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μέσω του αθλητισμού)
Πρόσκληση	ERASMUS-SPORT-2024
Αριθμός Έργου	101183243
Τύπος	ERASMUS-LS
Ημερομηνία Έναρξης του Έργου	1η Ιανουαρίου 2025
Διάρκεια	36 μήνες
Συντονιστής	ΚΜΟΡ, ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	7
1. Ενότητα 1 – Κατανόηση της Αξίας του Αθλητισμού για την Αποκατάσταση και την Επανένταξη των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων	8
1.1 Μαθησιακοί Στόχοι	8
1.2 Βασικό Περιεχόμενο	9
1.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης	11
1.4 Αξιολόγηση.....	11
Σκοπός της Αξιολόγησης	11
1.5 Παραρτήματα/Πόροι και Αναφορές	12
Βασικές Αναφορές και Πλαίσια Πολιτικής	12
Ενότητα 1 - Παρουσίαση PowerPoint	12
2. Ενότητα 2 - Προσδιορισμός και Αντιμετώπιση των Ειδικών Αναγκών της Ομάδας-Στόχου	13
2.1 Μαθησιακοί Στόχοι	13
2.2 Βασικό Περιεχόμενο: Κατανόηση των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων - Πιλοτική Φάση.....	14
2.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης	15
2.4 Αξιολόγηση.....	15
2.5 Ενότητα 2 - Παρουσίαση PowerPoint.....	16
3. Ενότητα 3 - Ηθικές Παράμετροι και Σχετικά Νομικά Πλαίσια.....	16
3.1 Μαθησιακοί Στόχοι	17
3.2 Βασικό Περιεχόμενο	17
3.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης	19
3.4 Αξιολόγηση.....	20
3.5 Αναφορές.....	20

3.6	Ενότητα 3 - Παρουσίαση Power Point.....	21
4.	Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός Ασφαλούς και Συμπεριληπτικού Περιβάλλοντος Προπόνησης	21
4.1	Μαθησιακοί Στόχοι	22
4.2	Βασικό Περιεχόμενο	23
4.4	Μέθοδοι Εκπαίδευσης	23
4.3	Αναφορές.....	23
4.4	Ενότητα 4 - Παρουσίαση PowerPoint.....	24
5.	Ενότητα 5 - Ανάπτυξη Στρατηγικών Προπόνησης και Διδασκαλίας που Ενθαρρύνουν τη Συμμετοχή των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων	25
5.1	Μαθησιακοί Στόχοι	25
5.2	Βασικό Περιεχόμενο	26
5.3	Μέθοδοι Εκπαίδευσης	30
5.4	Αξιολόγηση.....	31
5.5	Αναφορές.....	31
5.6	Ενότητα 5 - Παρουσίαση PowerPoint.....	32
6.	Ενότητα 6 - Τρόποι Συνεργασίας Μεταξύ των Διαφόρων Επαγγελματιών	33
6.1	Μαθησιακοί Στόχοι	33
6.2	Βασικό Περιεχόμενο	34
6.3	Μέθοδοι Εκπαίδευσης	37
6.4	Αξιολόγηση.....	38
6.5	Ενότητα 6 - Παρουσίαση PowerPoint.....	38
7.	Περαιτέρω Βιβλιογραφία.....	38
7.1	Κύπρος	38
7.2	Ελλάδα	40
7.3	Ιταλία.....	41
7.4	Λιθουανία.....	43

7.5	Πορτογαλία	44
7.6	Ισπανία	47
7.7	ΕΕ.....	49
8.	Συμπέρασμα	52

Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ικανοτήτων στοχεύει στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών στον τομέα του αθλητισμού και της άμεσης βοήθειας προς τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, προκειμένου να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν από κοινού αθλητικές δραστηριότητες για τα εν λόγω ωφελούμενα άτομα. Τα θέματα που καλύπτει περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: *κατανόηση της αξίας του αθλητισμού για την αποκατάσταση και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων· προσδιορισμός και αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών της ομάδας-στόχου· ηθικές παράμετροι και σχετικά νομικά πλαίσια· δημιουργία ενός ασφαλούς και συμπεριληπτικού περιβάλλοντος προπόνησης· ανάπτυξη στρατηγικών προπόνησης και διδασκαλίας που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή της ομάδας-στόχου· τρόποι συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων επαγγελματιών (προπονητές/-τριες αθλημάτων και γυμναστές/-στριες, κοινωνικοί/-κές λειτουργοί και ψυχολόγοι) και ενότητα με περαιτέρω βιβλιογραφία.*

Το παρόν πρόγραμμα βασίζεται στα ευρήματα του 2ου Πακέτου Εργασίας (ΠΕ2), ενώ η κοινοπραξία ανέπτυξε ένα κοινό αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη των μαθησιακών ενοτήτων είναι η εποικοδομητική ευθυγράμμιση (constructive alignment), μια προσέγγιση που μεγιστοποιεί τις συνθήκες για ποιοτική μάθηση διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση σε όλη τη διαδικασία, από τη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων έως την επιλογή των μεθόδων διδασκαλίας και την αξιολόγηση. Υπάρχουν τρία (3) στοιχεία που εμπλέκονται στη διαδικασία της εποικοδομητικής ευθυγράμμισης των ενοτήτων: (α) ο καθορισμός των μαθησιακών αποτελεσμάτων, (β) η επιλογή των μεθόδων μάθησης και διδασκαλίας που μπορούν να οδηγήσουν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και (γ) η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ικανοτήτων, περιλαμβάνεται μια συνοπτική έκδοση των σχεδίων μαθήματος των έξι (6) ενοτήτων του προγράμματος με τις παρουσιάσεις PowerPoint στο τέλος κάθε σχεδίου. Επιπλέον, τους επόμενους μήνες το αναλυτικό πρόγραμμα θα εμπλουτιστεί με πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρήσης του

ηλεκτρονικού οδηγού/e-guide (ΠΕ4), της εργαλειοθήκης ευαισθητοποίησης (ΠΕ5) και θα ενθαρρυνθεί έντονα η συμμετοχή στα κέντρα ψηφιακής μάθησης/e-hubs (ΠΕ6).

1. Ενότητα 1 – Κατανόηση της Αξίας του Αθλητισμού για την Αποκατάσταση και την Επανάταξη των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει τη θεμελιώδη αξία του αθλητισμού ως εργαλείου ολιστικής αποκατάστασης. Εξετάζει τις τεκμηριωμένες συνδέσεις μεταξύ της σωματικής άσκησης και της αποκατάστασης από τραυματικές εμπειρίες υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι άρτια σχεδιασμένες αθλητικές πρωτοβουλίες μπορούν να συμπληρώσουν τις ψυχολογικές και κοινωνικές υπηρεσίες. Η ενότητα ευθυγραμμίζεται, συν τοις άλλοις, με ευρύτερες ευρωπαϊκές προτεραιότητες, όπως οι *Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση*, το *Πρόγραμμα Εργασιών της ΕΕ για τον Αθλητισμό (2021-2024)* και η εκστρατεία *HealthyLifestyle4All*, οι οποίες αναγνωρίζουν τον αθλητισμό ως φορέα υγείας, ένταξης και ανθεκτικότητας.

Ως εκ τούτου, οι επαγγελματίες και οι προπονητές/-τριες, αφού κατανοήσουν τα πολυδιάστατα οφέλη του αθλητισμού, θα είναι καλύτερα προετοιμασμένοι/-νες να ενσωματώσουν συμπεριληπτικές, ασφαλείς και ενημερωμένες ως προς το τραύμα αθλητικές δραστηριότητες στις διαδρομές αποκατάστασης και επανένταξης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Αυτή η κατανόηση αποτελεί τη βάση για όλες τις επόμενες ενότητες του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων RECOVER.

1.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, τα συμμετέχοντα άτομα θα είναι σε θέση:

1. **Να αναγνωρίζουν** τις ψυχολογικές, σωματικές και κοινωνικές διαστάσεις του τραύματος που βιώνουν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και τον τρόπο με τον οποίο ο αθλητισμός μπορεί να συμβάλει στην αποκατάσταση και την ενδυνάμωσή τους.
2. **Να εξηγούν** τους βασικούς μηχανισμούς μέσω των οποίων η σωματική άσκηση υποστηρίζει την ψυχική υγεία, τη συναισθηματική σταθερότητα και την αυτοεκτίμηση κατά την ανάρρωση από το τραύμα.

3. **Να προσδιορίζουν** τις βασικές αρχές που καθιστούν τις αθλητικές παρεμβάσεις αποτελεσματικές για την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας, της ένταξης και της οικοδόμησης εμπιστοσύνης.
4. **Να αναλύουν** παραδείγματα από την πραγματική ζωή και καλές πρακτικές με τις οποίες ο αθλητισμός έχει συμβάλει επιτυχώς στη θεραπεία, την ενδυνάμωση και την κοινωνική ένταξη ευάλωτων πληθυσμών.
5. **Να αναστοχάζονται** τον δικό τους ρόλο ως επαγγελματίες του αθλητισμού κατανοώντας τις ηθικές και συναισθηματικές ευθύνες που συνεπάγεται η εργασία με επιζώντα άτομα της εμπορίας ανθρώπων.
6. **Να σχεδιάζουν** προκαταρκτικές ιδέες για αθλητικές συνεδρίες ή προγράμματα που είναι ενημερωμένα ως προς το τραύμα, συμπεριληπτικά και προσαρμοσμένα στις ανάγκες των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

1.2 Βασικό Περιεχόμενο

Η Ενότητα 1 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

Ο Μετασχηματιστικός Ρόλος του Αθλητισμού στην Αποκατάσταση: Ο αθλητισμός είναι κάτι περισσότερο από σωματική δραστηριότητα. Είναι μια δομημένη, κοινωνική και συναισθηματική εμπειρία που μπορεί να βοηθήσει τα θύματα εμπορίας ανθρώπων να ανακτήσουν την αυτοπεποίθηση, την εμπιστοσύνη και την αυτονομία τους. Έρευνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WHO, 2022) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση) υπογραμμίζουν ότι η τακτική συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες βελτιώνει την ψυχική υγεία, μειώνει το άγχος και την κατάθλιψη, ενισχύει την επίγνωση του σώματος και προάγει τις κοινωνικές σχέσεις.

Ψυχολογικά Οφέλη: Ο αθλητισμός μπορεί να βοηθήσει στην αποκατάσταση του αισθήματος **αυτονομίας** και **αυτοεκτίμησης**. Πολλά άτομα που έχουν επιζήσει από εμπορία ανθρώπων βιώνουν μετατραυματικό στρες, αποσύνδεση και απώλεια εμπιστοσύνης σε άλλους ανθρώπους. Η σωματική άσκηση, ειδικά όταν πραγματοποιείται σε ασφαλή, δομημένα περιβάλλοντα, διεγείρει την έκκριση

ενδορφινών και βοηθά στη θετική ρύθμιση των συναισθημάτων.

Σωματικά Οφέλη: Η σωματική άσκηση συμβάλλει στην **αποκατάσταση της σωματικής υγείας**, η οποία συχνά επηρεάζεται αρνητικά κατά τη διάρκεια της εκμετάλλευσης. Ο αθλητισμός μπορεί να βοηθήσει τα θύματα να ανακτήσουν τη δύναμη, τον συντονισμό και τη γενική ευημερία τους. Για πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων, η επανασύνδεση με το σώμα με θετικό τρόπο – και όχι μέσω του πόνου ή του εξαναγκασμού – αποτελεί από μόνη της μια μορφή αποκατάστασης.

Κοινωνικά και Κοινοτικά Οφέλη: Η αποκατάσταση δεν είναι μόνο μια ατομική διαδρομή – εξαρτάται επίσης από την **κοινωνική επανένταξη**. Ο αθλητισμός παρέχει έναν συμπεριληπτικό, μη λεκτικό χώρο στον οποίο μπορεί να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη, να ασκηθεί η ομαδική εργασία και να ανακαλυφθεί εκ νέου το αίσθημα του ανήκειν. Η συμμετοχή σε αθλητικές πρωτοβουλίες της κοινότητας βοηθά τα θύματα εμπορίας ανθρώπων να ξεπεράσουν την απομόνωση, να αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες και να νιώσουν ότι έχουν αξία μέσα σε μια ομάδα.

Ενσωμάτωση του Αθλητισμού στις Διαδρομές Αποκατάστασης: Η αποτελεσματικότητα του αθλητισμού **εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώνεται** σε ευρύτερα πλαίσια αποκατάστασης και επανένταξης. Η συνεργασία μεταξύ προπονητών/-τριών, κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων και ΜΚΟ είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι οι αθλητικές συνεδρίες **είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες των συμμετεχόντων ατόμων και λαμβάνουν υπόψη τις τραυματικές εμπειρίες που έχουν υποστεί.**

Αποδεικτικά Στοιχεία και Ευθυγράμμιση με την Πολιτική της ΕΕ: Το Πρόγραμμα RECOVER στηρίζεται σε υπάρχοντα ευρωπαϊκά και διεθνή πλαίσια που προωθούν τον αθλητισμό ως καταλύτη για την ένταξη και την ψυχική υγεία: **Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση** – ενθαρρύνουν τη χρήση του αθλητισμού για

τη βελτίωση της ψυχικής και κοινωνικής ευημερίας. **Πρόγραμμα Εργασιών της ΕΕ για τον Αθλητισμό 2021-2024** – υπογραμμίζει τον ρόλο του αθλητισμού στην προώθηση των αξιών και της κοινωνικής ένταξης. **Πρόγραμμα EU4Health** – συνδέει τη σωματική άσκηση με την αποκατάσταση και τη μακροπρόθεσμη υγεία. **Εκστρατεία “HealthyLifestyle4All”** – προωθεί την ίση πρόσβαση στον αθλητισμό για όλους τους ανθρώπους, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες. **Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης του ΠΟΥ για τη Σωματική Άσκηση (2018-2030)** – αναγνωρίζει τη σωματική άσκηση ως βασικό παράγοντα για την προώθηση της ψυχικής υγείας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας.

1.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

Η παράδοση της Ενότητας 1 συνδυάζει **θεωρητική κατάρτιση, βιωματική μάθηση και συνεργατικό αναστοχασμό** με σκοπό να βοηθήσει τους/τις προπονητές/-τριες και τους/τις επαγγελματίες στην εσωτερίκευση τόσο της εννοιολογικής όσο και της συναισθηματικής διάστασης της αποκατάστασης μέσω του αθλητισμού. Οι μέθοδοι έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να προωθούν την ενεργό συμμετοχή, την ενσυναίσθηση και την ικανότητα μεταφοράς της μάθησης στην πράξη, σύμφωνα με το **πλαίσιο της Επικοινωνιακής Ευθυγράμμισης**.

1.4 Αξιολόγηση

Η στρατηγική αξιολόγησης για την ενότητα αυτή επικεντρώνεται στην αξιολόγηση **των γνώσεων, της αναστοχαστικής σκέψης και της πρακτικής εφαρμογής** των εννοιών που σχετίζονται με τη χρήση του αθλητισμού στην αποκατάσταση και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Διασφαλίζει, με βάση την προσέγγιση της **Επικοινωνιακής Ευθυγράμμισης**, ότι κάθε μαθησιακός στόχος μετράται μέσω ουσιαστικών μεθόδων αξιολόγησης που εστιάζουν στο εκπαιδευόμενο άτομο.

Σκοπός της Αξιολόγησης

- Να επαληθεύσει την κατανόηση των συμμετεχόντων ατόμων σχετικά με τα **ψυχολογικά, σωματικά και κοινωνικά οφέλη του αθλητισμού** στην αποκατάσταση.
- Να αξιολογήσει την ικανότητά τους **να μετατρέπουν τις θεωρητικές γνώσεις σε πρακτικές ιδέες**.
- Να ενθαρρύνει **τον αυτοαναστοχασμό** σχετικά με τις στάσεις, τις ηθικές παραμέτρους και τις ευθύνες των επαγγελματιών κατά την εργασία τους με **θύματα** **εμπορίας** **ανθρώπων**.

1.5 Παραρτήματα/Πόροι και Αναφορές

Βασικές Αναφορές και Πλαίσια Πολιτικής

Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας στηρίζεται σε ένα συνδυασμό ευρωπαϊκών, διεθνών και τεκμηριωμένων πηγών που σχετίζονται με τον αθλητισμό, την ψυχική υγεία και την κοινωνική ένταξη:

- European Commission (2021). *EU Work Plan for Sport 2021–2024*.
- European Commission (2018). *EU Physical Activity Guidelines*.
- European Commission (2021). *HealthyLifestyle4All Campaign*.
- European Commission (2021). *EU4Health Programme*.
- World Health Organization (2018). *Global Action Plan on Physical Activity 2018–2030: More Active People for a Healthier World*.
- SAMHSA (Substance Abuse and Mental Health Services Administration) (2014). *Trauma-Informed Care in Behavioral Health Services*.
- Council of Europe (2010). *Recommendation CM/Rec(2010)5 on measures to combat discrimination based on sexual orientation or gender identity*.
- RECOVER Project Proposal (2024). *101183243 – Contribute to the RECOVERy and reintegration of victims of trafficking through sports*.

Ενότητα 1 - Παρουσίαση PowerPoint

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m1/story.html>

2. Ενότητα 2 - Προσδιορισμός και Αντιμετώπιση των Ειδικών Αναγκών της Ομάδας-Στόχου

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να βοηθήσει τους/τις επαγγελματίες να προσδιορίσουν τις ανάγκες των διαφόρων ομάδων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και να κατανοήσουν πώς αυτές οι ανάγκες επηρεάζουν τη διαδικασία αποκατάστασης των θυμάτων. Τα άτομα που θα συμμετάσχουν στην εκπαίδευση θα μάθουν πώς το τραύμα και οι πολιτισμικοί παράγοντες επηρεάζουν τις αντιδράσεις, την εμπιστοσύνη, την κινητοποίηση και τη συμμετοχή των θυμάτων σε δραστηριότητες υποστήριξης ή αθλητικές δραστηριότητες.

2.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι επαγγελματίες θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοούν πώς το φύλο, η ηλικία, η σεξουαλική ταυτότητα, η μορφή εκμετάλλευσης, το πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον ή η αναπηρία μπορούν να επηρεάσουν τα θύματα.
2. Να περιγράφουν τις κύριες μορφές εμπορίας ανθρώπων.
3. Να αναγνωρίζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες και τις πιθανές προκλήσεις των διαφόρων ομάδων θυμάτων.
4. Να αναγνωρίζουν τις συνήθεις τραυματικές αντιδράσεις.
5. Να εφαρμόζουν αρχές που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα όταν εργάζονται με θύματα εμπορίας ανθρώπων σε διάφορα πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των αθλητικών δραστηριοτήτων.
6. Να προωθούν τη συμμετοχή των θυμάτων σε αθλητικές δραστηριότητες που διεξάγονται σε ένα ασφαλές, ενδυναμωτικό και υποστηρικτικό περιβάλλον.

7. Να γνωρίζουν συμπεριφορές και στάσεις που εξασφαλίζουν σεβασμό, ένταξη και προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εργασία με ευάλωτα άτομα.

2.2 Βασικό Περιεχόμενο: Κατανόηση των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων - Πιλοτική Φάση

Η Ενότητα 2 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

Προφίλ των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων: Το προφίλ των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων διαμορφώνεται από διάφορους παράγοντες κινδύνου και ευαλωτότητας που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο ένα άτομο βιώνει την εκμετάλλευση και τον τρόπο με τον οποίο ανακάμπτει στη συνέχεια. Το φύλο, η ηλικία, η σεξουαλική ταυτότητα, το πολιτισμικό και κοινωνικό περιβάλλον και άλλα προσωπικά χαρακτηριστικά μπορούν να καθορίσουν διαφορετικές προκλήσεις και ανάγκες για βοήθεια.

Μορφές Εκμετάλλευσης: Δεδομένου ότι οι περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές, είναι σημαντικό να εξοικειωθείτε με τις κύριες μορφές εκμετάλλευσης. Αυτές οι μορφές καθορίζουν τις διαφορετικές εμπειρίες των θυμάτων και απαιτούν διαφορετικές μεθόδους βοήθειας. Οι πιο συνηθισμένες μορφές εκμετάλλευσης είναι οι εξής: σεξουαλική εκμετάλλευση, εργασιακή εκμετάλλευση, αναγκαστικοί εκμεταλλευτικοί γάμοι, εκμετάλλευση ενηλίκων και παιδιών για εγκληματικές δραστηριότητες, εμπορία οργάνων, εκμετάλλευση ενηλίκων και παιδιών για επαιτεία, εξαναγκασμός ή πίεση και εξαπάτηση και παραπλάνηση.

Τραύμα και Φροντίδα με Γνώμονα το Τραύμα: Η φροντίδα με γνώμονα το τραύμα (trauma-informed care) είναι μια προσέγγιση που βασίζεται στην κατανόηση ότι τα περισσότερα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν βιώσει σύνθετο τραύμα. Αυτή η

μέθοδος στοχεύει στη δημιουργία ενός ασφαλούς, υποστηρικτικού περιβάλλοντος που βοηθά τα θύματα να ανακάμψουν αντί να βιώσουν εκ νέου το τραύμα τους.

Προσαρμογή Αθλητικών Δραστηριοτήτων: Οι προσαρμοσμένες αθλητικές δραστηριότητες μπορούν να βοηθήσουν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων να ανακτήσουν πιο γρήγορα την αυτοπεποίθησή τους, να επανενταχθούν και να μειώσουν το άγχος τους. Είναι σημαντικό να επιλέγονται αθλητικές δραστηριότητες που δεν είναι ανταγωνιστικές ή επιθετικές, καθώς αυτές μπορεί να θυμίζουν στα συμμετέχοντα άτομα εμπειρίες ελέγχου ή πίεσης, και αντίθετα να επιλέγονται δραστηριότητες που δημιουργούν εμπιστοσύνη, αυτοέλεγχο και συμβάλλουν στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους.

2.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

Κύριος στόχος – η παροχή γνώσεων και πρακτικών εργαλείων για τον εντοπισμό, την κατανόηση και την ανταπόκριση στις ανάγκες των θυμάτων στο πλαίσιο του αθλητισμού, με βάση τις αρχές της ένταξης και της φροντίδας με γνώμονα το τραύμα.

Χρησιμοποιείται ένα μικτό μοντέλο, το οποίο συνδυάζει εργαστήρια με φυσική παρουσία και απομακρυσμένες συναντήσεις, θεωρία και πρακτική ανάλυση, ενώ περιλαμβάνει διαδραστικές εργασίες.

2.4 Αξιολόγηση

Σκοπός της αξιολόγησης είναι να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο τα συμμετέχοντα άτομα απέκτησαν γνώσεις σχετικά με τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, τον κίνδυνο τραύματος και τις αρχές της παροχής βοήθειας στο πλαίσιο του αθλητισμού, καθώς και κατά πόσον είναι σε θέση να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις στην πράξη.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

- Διαδραστικό τεστ γνώσεων: Ένα σύντομο, δυναμικό τεστ που έχει σχεδιαστεί για να ελέγξει πόσο καλά έχουν κατανοήσει τα συμμετέχοντα άτομα τις κύριες πτυχές που συζητήθηκαν στην ενότητα (π.χ. μορφές εκμετάλλευσης, σημάδια θυματοποίησης, τρόποι αντίδρασης, αρχές παροχής βοήθειας).
- Ομαδική παρουσίαση μελέτης περίπτωσης: Τα συμμετέχοντα άτομα παρουσιάζουν το σχέδιο δράσης τους και εξηγούν πώς αυτό στοχεύει στην προστασία του θύματος λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το φύλο, το πολιτισμικό υπόβαθρο ή το αθλητικό πλαίσιο.
- Ανατροφοδότηση: Κάθε εκπαιδευόμενο άτομο περιγράφει ή συζητά τι έμαθε, πώς αυτό θα επηρεάσει την καθημερινή του πρακτική και πώς σκοπεύει να εξασφαλίσει ένα ασφαλές, συμπεριληπτικό περιβάλλον.

2.5 Ενότητα 2 - Παρουσίαση PowerPoint

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m2/story.html>

3. Ενότητα 3 - Ηθικές Παράμετροι και Σχετικά Νομικά Πλαίσια

Αυτή η ενότητα είναι μείζονος σημασίας, διότι εφοδιάζει τα συμμετέχοντα άτομα με τις υποχρεωτικές νομικές γνώσεις και τα ηθικά πρότυπα που απαιτούνται για την υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, ιδίως στο πλαίσιο των αθλητικών δραστηριοτήτων. Η ενότητα εξετάζει την εγγενή ανισορροπία ισχύος και την ευάλωτη θέση των επιζώντων ατόμων δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που βασίζεται στο διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το βασικό περιεχόμενό της εστιάζει στην εξοικείωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΣΔΠ) προσδιορίζοντας τα άρθρα που απαγορεύουν την καταναγκαστική εργασία και διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια, την ελευθερία και την προστασία από την κακοποίηση. Η ενότητα ολοκληρώνεται με μια ανάλυση του εθνικού νομικού πλαισίου, ενώ παράλληλα

Ζητείται από τα συμμετέχοντα άτομα να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις μέσω ενός τεστ αξιολόγησης σχετικά με τα νομικά πλαίσια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν σύνθετα ηθικά διλήμματα με υπευθυνότητα και νομική ορθότητα.

3.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, τα συμμετέχοντα άτομα θα είναι σε θέση:

1. Να προσδιορίζουν και να διαφοροποιούν τα βασικά διεθνή νομικά πλαίσια που προστατεύουν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, όπως ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΣΔΠ).
2. Να αναγνωρίζουν το Πρωτόκολλο για την Εμπορία Ανθρώπων (ΠΕΑ/TIP) και την Οδηγία 2011/36/ΕΕ της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων.
3. Να προτείνουν κατάλληλα μέτρα βοήθειας και υποστήριξης των θυμάτων, όπως το δικαίωμα αποζημίωσης, με βάση τα καθιερωμένα πλαίσια για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων.
4. Να δίνουν προτεραιότητα στην αξιοπρέπεια και την αυτοδιάθεση των επιζώντων ατόμων έναντι της προγραμματικής ευκολίας σε όλες τις αλληλεπιδράσεις και τη λήψη αποφάσεων.
5. Να ακολουθούν μια προσέγγιση χωρίς κριτική, με σεβασμό και ευαισθησία στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες κατά την αλληλεπίδραση με επιζώντα άτομα διαφορετικών καταβολών.
6. Να αναγνωρίζουν τη βαθιά σημασία των επαγγελματικών ορίων και της ανάγκης για συνεχή ηθικό αναστοχασμό και εποπτεία προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος επανειλημμένης τραυματικής εμπειρίας.

3.2 Βασικό Περιεχόμενο

Η Ενότητα 3 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

Ο αθλητισμός είναι μια τεράστια βιομηχανία που συνδέει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και συμβάλλει σημαντικά στις τοπικές και παγκόσμιες οικονομίες κάθε χρόνο. Εκτός από τα οικονομικά, επαγγελματικά και κοινωνικά πλεονεκτήματα, προσελκύει επίσης ανέντιμους εγκληματίες και εμπόρους ανθρώπων που είναι πρόθυμοι να εκμεταλλευτούν αυτή τη βιομηχανία αξίας πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων για να εκμεταλλευτούν παιδιά και ενήλικες στον αθλητισμό και γύρω από αυτόν. Η εμπορία αθλητών/-τριών (sports trafficking) εξακολουθεί να είναι ένα ελάχιστα γνωστό ζήτημα παρά το γεγονός ότι η εμπορία ανθρώπων αποτελεί σοβαρό έγκλημα και κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Mission 89. (2024). *Global Thematic Report on Sport Trafficking*. Mission 89: Geneva).

Θεμελιώδη Δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ): Όπως προαναφέρθηκε, η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρό έγκλημα, κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και απαγορεύεται ρητά από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής [«Χάρτης της ΕΕ»](#)). Ο Χάρτης δεν αντικαθιστά τα εθνικά συστήματα, αλλά τα ενισχύει. Τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να λαμβάνουν αποφάσεις σε περίπτωση μη τήρησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), το οποίο εκδικάζει υποθέσεις που αφορούν παραβιάσεις των πολιτικών και ατομικών δικαιωμάτων που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, είναι μια άλλη επιλογή που έχουν στη διάθεσή τους οι πολίτες. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει ένα κράτος-μέλος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν αυτό παραβιάζει τα δικαιώματα ενός ατόμου και κατά συνέπεια, δεν συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ (Fundamental Rights in the EU).

Υφιστάμενα Νομικά Πλαίσια για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων: Σε διεθνές επίπεδο, το Πρωτόκολλο TIP είναι το κύριο νομικό μέσο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Άλλα διεθνή μέσα που σχετίζονται με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων περιλαμβάνουν: (α) τη [Σύμβαση](#) του 1989 [για τα Δικαιώματα του Παιδιού](#), (β) τη [Σύμβαση](#) του 1999 [για τις Χειρότερες Μορφές Παιδικής Εργασίας](#), (γ) τη [Σύμβαση](#) του 1979 [για την Εξάλειψη όλων των Μορφών](#)

[Διακρίσεων κατά των Γυναικών](#), (δ) τη [Σύμβαση του 1926 για τη Δουλεία](#), η οποία παρέχει τον διεθνή ορισμό της δουλείας που μπορεί να επηρεάσει την ερμηνεία της δουλείας ως μορφής εκμετάλλευσης που περιλαμβάνεται στον ορισμό της εμπορίας ανθρώπων, (ε) [τη Σύμβαση του 1930 για την Καταναγκαστική Εργασία](#) και (στ) τη [Συμπληρωματική Σύμβαση του 1956 για την Κατάργηση της Δουλείας, του Δουλεμπορίου και Θεσμών και Πρακτικών Παρόμοιων με τη Δουλεία](#). Επίσης, θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε: (ζ) τη Σύμβαση της Ένωσης Χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, Ιδίως Γυναικών και Παιδιών (ACTIP), (η) τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (ECAT), (θ) την Οδηγία 2011/36/ΕΕ για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Προστασία των Θυμάτων της και (ι) τη Σύμβαση της Νοτιοασιατικής Ένωσης Περιφερειακής Συνεργασίας (SAARC) για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Γυναικών και Παιδιών με σκοπό την Πορνεία (2002).

Ακόμη, η εν λόγω ενότητα θα ασχοληθεί και με άλλους τομείς που χρήζουν νομοθετικής εξέτασης, όπως τα αλληλεπικαλυπτόμενα εγκλήματα, η προστασία των παιδιών και τα δικαιώματά τους, η ρύθμιση της πρόσληψης και η βοήθεια και υποστήριξη των θυμάτων, καθώς και οι Συνιστώμενες Αρχές για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Εμπορία Ανθρώπων (από το έγγραφο του Γραφείου του Υπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα-ΟΗCHR). Το έγγραφο του ΟΗCHR θεσπίζει ένα πλαίσιο για την ενσωμάτωση της οπτικής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλους τους νόμους και τις πολιτικές κατά της εμπορίας ανθρώπων.

3.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

Η εν λόγω ενότητα θα υλοποιηθεί με τη χρήση μιας μικτής, συμμετοχικής προσέγγισης, η οποία έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει τόσο την απόκτηση ολοκληρωμένων γνώσεων όσο και την πρακτική εφαρμογή σε ευαίσθητες, πραγματικές καταστάσεις.

Η ενότητα είναι δομημένη έτσι ώστε να προσφέρει μια διαδραστική, υβριδική μαθησιακή εμπειρία που μεγιστοποιεί τη συμμετοχή και εξασφαλίζει ότι καλύπτονται όλοι οι τύποι μάθησης:

- **Αυτορρυθμιζόμενη Ψηφιακή Προεργασία (25%):** Τα συμμετέχοντα άτομα θα πρέπει να μελετήσουν τα βασικά νομικά έγγραφα (Οδηγία της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, βασικά άρθρα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού κ.λπ.) και να διαβάσουν την παρεχόμενη περίληψη και το βασικό περιεχόμενο πριν από την έναρξη της συνεδρίας. Αυτό εξασφαλίζει ένα βασικό επίπεδο γνώσεων για όλα τα συμμετέχοντα άτομα.
- **Σύγχρονη Συνεδρία (50%):** Ένα διαδικτυακό εργαστήριο με συντονιστή/-στρια (ή συνεδρία με φυσική παρουσία) που εστιάζει σε εις βάθος ανάλυση και συζήτηση. Εδώ, θα αναλυθούν διεξοδικά τα πλαίσια, ενώ παράλληλα θα παρουσιαστεί και θα εφαρμοστεί ο Πίνακας Νομικής-Ηθικής Λήψης Αποφάσεων. Η συνεδρία είναι ιδιαίτερα διαδραστική και στηρίζεται σε ομαδικές συζητήσεις και επίλυση προβλημάτων.
- **Εφαρμογή και Αξιολόγηση Μετά τη Συνεδρία (25%):** Συμπλήρωση του κουίζ αξιολόγησης στο οποίο τα συμμετέχοντα άτομα θα εφαρμόσουν τις γνώσεις τους.

3.4 Αξιολόγηση

Η στρατηγική αξιολόγησης για την ενότητα αυτή εστιάζει στην **αξιολόγηση των γνώσεων, του αναστοχασμού και της πρακτικής εφαρμογής** των εννοιών που σχετίζονται με τις ηθικές παραμέτρους και το σχετικό νομικό πλαίσιο.

3.5 Αναφορές

- *Convention on the Rights of the Child*. UNICEF. <https://www.unicef.org/child-rights-convention>
- *Convention C182 - Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No. 182)*. https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_I_NSTRUMENT_ID:312327
- *Convention C029 - Forced Labour Convention, 1930 (No. 29)*. https://normlex.ilo.org/dyn/nrmlx_en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_I_NSTRUMENT_ID:312174
- Franklin, A. (2021). *Human Trafficking of Athletes: An Unseen Urgency in the Wide World of Sports*, Thurgood Marshall Law Review 46, no. 1: 3.

- *Fundamental rights in the EU*. Fundamental Rights in the EU. <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/democracy-and-human-rights/fundamental-rights-in-the-eu>
- Joint, U. N. Human Trafficking. <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/4ee6215e9.pdf>
- NODC. (2022). *Global Report on Trafficking in Persons 2022*. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2022/GLOTiP_2022_web.pdf
- OHCHR. *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women* New York, 18 December 1979. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>
- OHCHR. *Slavery Convention*. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/slavery-convention>
- OHCHR. *Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and institutions and practices similar to slavery*. <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/supplementary-convention-abolition-slavery-slave-trade-and>
- Touzenis, K. (2010). *Trafficking in human beings: Human rights and transnational criminal law, developments in law and practices*. UNESCO Migration Studies. UNESCO.

3.6 Ενότητα 3 - Παρουσίαση Power Point

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m3/story.html>

4. Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός Ασφαλούς και Συμπεριληπτικού Περιβάλλοντος Προπόνησης

Η δημιουργία ενός ασφαλούς και συμπεριληπτικού περιβάλλοντος προπόνησης είναι απαραίτητη για την αποκατάσταση και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, καθώς αποτελεί τη βάση τόσο για την ψυχολογική θεραπεία όσο και για την κοινωνική επανένταξη. Ένα τέτοιο περιβάλλον διασφαλίζει τη σωματική, συναισθηματική και ψυχολογική ασφάλεια μέσω της υιοθέτησης πρακτικών προπόνησης που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα και αναγνωρίζουν τις πολύπλοκες

ανάγκες και τις ευαλωτότητες των θυμάτων εμπορίας. Αυτές οι πρακτικές περιλαμβάνουν τον σεβασμό της αυτονομίας, την καλλιέργεια της εμπιστοσύνης μέσω της συνέπειας και της διαφάνειας, καθώς και την παροχή υποστήριξης που είναι ευαίσθητη στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου. Οι ασφαλείς χώροι προπόνησης αποφεύγουν τον επανατραυματισμό ελαχιστοποιώντας τις ανταγωνιστικές ή καταναγκαστικές πιέσεις, ενώ παράλληλα προωθούν την ενδυνάμωση, την αυτονομία και τις θετικές κοινωνικές σχέσεις μέσω του αθλητισμού και της σωματικής άσκησης (έργο RECOVER, 2025· Fields, 2025· McElroy, 2025).

4.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, τα συμμετέχοντα άτομα θα είναι σε θέση:

1. Να εφαρμόζουν αρχές προστασίας και πρακτικές προπόνησης που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα προκειμένου να δημιουργήσουν σωματικά και συναισθηματικά ασφαλή περιβάλλοντα για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και τους/τις ευάλωτους/-τες αθλητές/-τριες.
2. Να σχεδιάζουν μια δομημένη προπονητική συνεδρία που ενσωματώνει τον σεβασμό των ορίων, την αυτονομία και τις προσεγγίσεις που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα, οι οποίες είναι κατάλληλες για εργασία με θύματα εμπορίας ανθρώπων.
3. Να αξιολογούν προβληματικές εκφράσεις και μοτίβα επικοινωνίας στην προπονητική.
4. Να εφαρμόζουν στρατηγικές διαχείρισης συγκρούσεων και παρεμβάσεις για τη δυναμική της ομάδας που δείχνουν ευαισθησία στις μοναδικές ανάγκες και τα ερεθίσματα των επιζώντων ατόμων της εμπορίας ανθρώπων.
5. Να επιδεικνύουν συνεπή και αξιόπιστη συμπεριφορά προπονητή/-τριας.

4.2 Βασικό Περιεχόμενο

Η Ενότητα 4 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων καλύπτει τα ακόλουθα θέματα: Τι Σημαίνει «Ασφαλής Χώρος» στον Αθλητισμό; Συμβουλές για τη Δημιουργία Ασφαλών Αθλητικών Χώρων· Καθορισμός Σαφών Κανόνων Προστασίας· Συνέπεια, Αξιοπιστία, Ανοιχτή Επικοινωνία και Υπευθυνότητα· Διατήρηση μιας στάσης χωρίς κριτική· Χρήση Προσεγγίσεων που Λαμβάνουν Υπόψη το Τραύμα· Αφιέρωση Χρόνου και Προσπάθειας Στην Ένταξη (χρήση συμπεριληπτικής γλώσσας) και Διαχείριση της Δυναμικής και των Συγκρούσεων της Ομάδας.

4.4 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

Αυτό η ενότητα θα διεξαχθεί χρησιμοποιώντας μια μικτή, επικεντρωμένη στα συμμετέχοντα άτομα προσέγγιση, η οποία σχεδιάστηκε με σκοπό να διευκολύνει τόσο την απόκτηση ολοκληρωμένων γνώσεων όσο και την πρακτική εφαρμογή σε ευαίσθητες, πραγματικές καταστάσεις.

- Παρουσίαση του θέματος και των μαθησιακών στόχων·
- Σχεδιασμός μιας ασφαλούς πρακτικής συνεδρίας (ομαδική εργασία)·
- Παρουσίαση του βασικού περιεχομένου της Ενότητας 4·
- Εργαστήριο Επικοινωνίας: «Η γλώσσα έχει σημασία!» (Αναδιαμόρφωση ομαδικής δραστηριότητας, παρουσίαση των συμμετεχόντων ατόμων και ομαδικός αναστοχασμός)·
- Αξιολόγηση.

4.3 Αναφορές

- Andoh, E. (2025). Treating survivors of human trafficking: Psychologists bring trauma-informed strategies to the therapeutic table. *American Psychological Association*, 56(2). <https://www.apa.org/monitor/2025/03/survivors-human-trafficking>

- Cutbush, S., McCallum Desselle, L., Larson, M., & D’Arcangelo, B. (2023, October 5). *Standards of care for anti-human trafficking service providers: Literature review*. RTI International for Freedom Network USA. https://freedomnetworkusa.org/app/uploads/2023/12/Standards-of-Care-for-Anti-Human-Trafficking-Service-Providers_Literature-Review_FINAL.pdf
- Fields, E. (2025, July 10). Community as care for human trafficking survivors. *Safe House Project*. <https://www.safehouseproject.org/blog/community-as-care-for-human-trafficking-survivors/>
- Kliwein, T. M. (2024, September 22). Creating trauma-informed sports environments for athletes: Applying trauma-informed principles to the spaces athletes train and compete. *Psychology Today*. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/in-the-trenches/202409/creating-trauma-informed-sports-environments-for-athletes>
- McElroy, M. (2025, May 30). Rebuilding psychological safety in sport: A guide for coaches. *LinkedIn*. <https://www.linkedin.com/pulse/rebuilding-psychological-safety-sport-guide-coaches-martin-mcelroy-ipcec>
- RECOVER Project. (2025). *D2.1 needs analysis report*. <https://www.recover-project.eu/outputs/>
- Surtees, R., Meshi, M., Tanellari, S., & Alikaj, A. (2022). *Mentoring trafficking victims: A reintegration guide for practitioners*. Different and Equal; NEXUS Institute.
- United States Department of Health and Human Services, Administration for Children and Families, Office on Trafficking in Persons. (2018, January). *Adult human trafficking screening tool and guide*. https://www.acf.hhs.gov/sites/default/files/documents/otip/adult_human_trafficking_screening_tool_and_guide.pdf

4.4 Ενότητα 4 - Παρουσίαση PowerPoint

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m4/story.html>

5. Ενότητα 5 - Ανάπτυξη Στρατηγικών Προπόνησης και Διδασκαλίας που Ενθαρρύνουν τη Συμμετοχή των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων

Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων συχνά εκδηλώνουν αντιδράσεις τραύματος που επηρεάζουν άμεσα τη συμμετοχή τους σε αθλητικές δραστηριότητες. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τις εξής αντιδράσεις: υπερβολική επαγρύπνηση, δυσπιστία, απόσυρση, ντροπή, δυσκολία συγκέντρωσης, αποσύνδεση και μειωμένη ικανότητα δράσης. Έρευνες σχετικά με το τραύμα (*Herman, 1992· van der Kolk, 2014· Substance Abuse and Mental Health Services Administration [SAMHSA], 2014*) δείχνουν ότι το τραύμα διαταράσσει τρεις (3) θεμελιώδεις ικανότητες που είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή: (α) αίσθημα ασφάλειας (αίσθημα σωματικής και συναισθηματικής ασφάλειας), (β) αίσθημα εμπιστοσύνης (πεποίθηση ότι οι προθέσεις των άλλων είναι ασφαλείς και προβλέψιμες), (γ) αίσθημα ελέγχου/δράσης (ικανότητα να κάνει κανείς επιλογές και να επηρεάζει την προσωπική του εμπειρία) και ικανότητα αυτορρύθμισης (διαχείριση των συναισθημάτων, της διέγερσης και των σωματικών αντιδράσεων για να παραμείνει κανείς παρών και ενεργός).

5.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετα την ολοκλήρωση της ενότητας, τα συμμετέχοντα άτομα θα είναι σε θέση:

1. Να αναγνωρίζουν τις αντιδράσεις στο τραύμα που σχετίζονται με τη συμμετοχή στον αθλητισμό.
2. Να κατανοούν πώς το τραύμα διαταράσσει τις βασικές ικανότητες που είναι απαραίτητες για τη μάθηση και τη συμμετοχή.
3. Να εφαρμόζουν στρατηγικές προπόνησης που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα, μειώνουν την απειλή και υποστηρίζουν τη ρύθμιση.
4. Να διευκολύνουν τη συμμετοχή μέσω ευέλικτων μεθόδων που ενισχύουν την αυτονομία.

5. Να διαχειρίζονται κατάλληλα τις αντιδράσεις στο τραύμα κατά τη διάρκεια των συνεδριών.
6. Να δημιουργούν συνθήκες σχέσεων που αντισταθμίζουν τον εξαναγκασμό και υποστηρίζουν την ενδυνάμωση.
7. Να εφαρμόζουν προσαρμογές σε επίπεδο ομάδας για την υποστήριξη μικτών ομάδων.
8. Να χρησιμοποιούν πρακτικές που βασίζονται στην κίνηση για την υποστήριξη της ρύθμισης και της σωματοποίησης.
9. Να παρέχουν διδασκαλία που ανταποκρίνεται στο εκάστοτε πολιτισμικό και συγκυριακό πλαίσιο.

5.2 Βασικό Περιεχόμενο

Η Ενότητα 5 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων επικεντρώνεται στις **Στρατηγικές Διδασκαλίας που Προωθούν τη Συμμετοχή και την Εμπλοκή**. Το τραύμα δημιουργεί μισαλλοδοξία απέναντι στο απρόβλεπτο. Επομένως, η διδασκαλία πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να μειώνει το γνωστικό και συναισθηματικό φορτίο, π.χ. να ξεκινά κάθε συνεδρία με ένα σύντομο πρόγραμμα περιγράφοντας τι θα συμβεί και με ποια σειρά ή να χρησιμοποιεί σταθερές ρουτίνες (π.χ. ίδιο μοτίβο προθέρμανσης, ίδια ρουτίνα έναρξης/λήξης). Για να υποστηρίξουν αυτό, οι προπονητές/-τριες πρέπει να χωρίσουν κάθε δεξιότητα σε μικρά, διαχειρίσιμα βήματα που φαίνονται εφικτά. Για παράδειγμα, να χωρίσουν τις δεξιότητες στις μικρότερες δυνατές ενότητες μειώνοντας την πιθανότητα υπερβολικής επιβάρυνσης, να προσφέρουν παράλληλα επίπεδα δυσκολίας, ώστε τα συμμετέχοντα άτομα να μπορούν να επιλέξουν το επίπεδο δυσκολίας, να παράσχουν εκδόσεις των ασκήσεων με χαμηλή ένταση (π.χ. περπάτημα αντί για τρέξιμο), ώστε τα συμμετέχοντα άτομα να μπορούν να συμμετάσχουν ακόμα και όταν η ενέργεια ή η ρύθμιση είναι χαμηλή.

Η προπόνηση πρέπει να αντισταθμίζει την υπονόμηση της αυτονομίας που προκαλεί το τραύμα. Πολλά επιζώντα άτομα έχουν εμπειρίες από περιβάλλοντα στα οποία η

επιλογή αφαιρέθηκε ή αγνοήθηκε, οπότε ακόμη και μικρές αποφάσεις στον αθλητισμό μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αποκατάσταση του αισθήματος ελέγχου. Η αποκατάσταση της ικανότητας δράσης είναι απαραίτητη για την επανένταξη και οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα προπόνησης: όταν τα συμμετέχοντα άτομα αισθάνονται ότι έχουν πραγματικές επιλογές, δείχνουν περισσότερη εμπιστοσύνη, κινητοποίηση και διαρκή δέσμευση.

Επιπλέον, τα ερεθίσματα που προκαλούν τραύμα (trauma triggers) μπορούν να εκδηλωθούν ως «πάγωμα», κλείσιμο, αναστάτωση ή ξαφνική σύγχυση. Αυτές είναι αυτόματες αντιδράσεις στο άγχος που συνδέονται με τους μηχανισμούς επιβίωσης και όχι με την επιλογή (Porges, 2011· van der Kolk, 2014). Οι προπονητές/-τριες μπορούν να υποστηρίξουν τη ρύθμιση προσαρμόζοντας τις οδηγίες με τρόπους που μειώνουν την πίεση και αποκαθιστούν το αίσθημα ασφάλειας.

Επιπρόσθετα, η παρούσα ενότητα ασχολείται με την **Ανατροφοδότηση που Βασίζεται στα Δυνατά Σημεία και Δεν Είναι Συγκριτική**. Επειδή η ντροπή και ο φόβος της αποτυχίας είναι τα κυρίαρχα εμπόδια μεταξύ των θυμάτων εμπορίας, η ανατροφοδότηση πρέπει να είναι δομημένη έτσι ώστε να αναγνωρίζει την προσπάθεια, την επιμονή και την αυτορρύθμιση πάνω από την απόδοση, να αποφεύγει τη δημόσια διόρθωση, να χρησιμοποιεί ήρεμη, σύντομη και εξατομικευμένη ανατροφοδότηση, να ενισχύει την προσωπική πρόοδο («Σήμερα, βελτίωσες τον συντονισμό σου σε αυτή τη σειρά. Μπράβο!») και να τηρεί ατομικό αρχείο προόδου για κάθε συμμετέχον άτομο. Αυτό επιτρέπει στα συμμετέχοντα άτομα να αναγνωρίσουν με μεγαλύτερη σαφήνεια την εξέλιξή τους και τα ενθαρρύνει να συγκρίνουν την πρόδό τους με τις προηγούμενες προσπάθειές τους και όχι με άλλα άτομα της ομάδας, καθώς και να αναγνωρίζουν την παρουσία και τη συμμετοχή τους και όχι μόνο την απόδοσή τους, γεγονός που τα βοηθά να αισθάνονται ότι εκτιμάται η αξία τους ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα.

Αυτή η ενότητα αναφέρεται σε **Μοντέλα Προπόνησης που Βασίζονται στην Ενδυνάμωση**. Η προπόνηση που βασίζεται στην ενδυνάμωση δεν ορίζεται απλώς ως η παροχή επιλογών ή η μείωση της πίεσης για απόδοση. Ο κεντρικός της στόχος είναι να δημιουργήσει μια σχεσιακή εμπειρία που αντισταθμίζει τη δυναμική που υπάρχει

στην εκμετάλλευση. Πολλά άτομα με εμπειρίες εμπορίας έχουν μάθει να χειρίζονται σχέσεις που χαρακτηρίζονται από έλεγχο, εξαναγκασμό και αβεβαιότητα, συνθήκες που είναι γνωστό ότι υπονομεύουν την αυτονομία και την εμπιστοσύνη στις σχέσεις (Herman, 1992· Miller & Stiver, 1997). Η ενδυνάμωση στο πλαίσιο του αθλητισμού εστιάζει επομένως σε αλληλεπιδράσεις που είναι συνεργατικές, συνεκτικές και γεμάτες σεβασμό, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα στα συμμετέχοντα άτομα να βιώσουν σταδιακά τον εαυτό τους ως υποκείμενα και όχι ως αντικείμενα των αποφάσεων άλλων ανθρώπων (Deci & Ryan, 2000· van der Kolk, 2014).

Ακόμη, θα διερευνηθεί ο **Σχεδιασμός Συνεργατικών, Μη Ανταγωνιστικών Ομάδων**. Για πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων, ο ανταγωνισμός αυξάνει την κοινωνική απειλή και υπονομεύει το αίσθημα του ανήκειν. Οι ομαδικές δραστηριότητες θα πρέπει να δίνουν έμφαση στη συνεργασία και όχι στην εξάλειψη ή την κατάταξη. Η χρήση κοινών προκλήσεων, συνεργατικών εργασιών και μικρών ομάδων που εναλλάσσονται μειώνει την κοινωνική πίεση και αποτρέπει την απομόνωση, ενώ παράλληλα δημιουργεί υποστηρικτικές μικροκοινότητες.

Ένα άλλο θέμα με το οποίο ασχολείται η παρούσα ενότητα είναι οι **Πολλαπλοί Τρόποι Συμμετοχής στην Ομάδα**. Η συμμετοχή δεν περιορίζεται στη φυσική εκτέλεση. Οι ομαδικές δραστηριότητες πρέπει να περιλαμβάνουν ποικίλους ρόλους (π.χ. χρονομέτρης, διοργανωτής/-τρια, κινητοποιητής/-τρια), επιλογές συμμετοχής χαμηλής έντασης και ευκαιρίες συμμετοχής μέσω παρατήρησης πριν από τη φυσική συμμετοχή. Αυτές οι μορφές συμμετοχής βοηθούν τα συμμετέχοντα άτομα να παραμείνουν ενταγμένα στην ομάδα ακόμη και όταν η συναισθηματική τους ικανότητα παρουσιάζει διακυμάνσεις.

Προπόνηση Μικτών Ομάδων: Οι περισσότεροι/-ρες προπονητές/-τριες εργάζονται με μικτές ομάδες στις οποίες μόνο μερικά άτομα μπορεί να έχουν τραύματα που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων. Έρευνες δείχνουν ότι η έκθεση στο τραύμα είναι πιο διαδεδομένη στον αθλητισμό από ό,τι γενικά αναγνωρίζεται και ότι πολλοί/-λές αθλητές/-τριες, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους, προτιμούν προπονητικές προσεγγίσεις που λαμβάνουν υπόψη το τραύμα (Hertzler-McCain et al., 2023). Ως εκ τούτου, οι προπονητές/-τριες επωφελούνται από την υιοθέτηση μορφών ομάδων που

υποστηρίζουν ένα ευρύ φάσμα επιπέδων ρύθμισης χωρίς να προσδιορίζουν ή να διαχωρίζουν μεμονωμένα συμμετέχοντα άτομα.

Μια αποτελεσματική προσέγγιση είναι η ενσωμάτωση διαφορετικών ρυθμών, εντάσεων και ρόλων εργασιών απευθείας στον σχεδιασμό της συνεδρίας. Μελέτες σχετικά με την προπόνηση με ευαισθησία στο τραύμα (trauma-sensitive coaching) δείχνουν ότι όταν η ποικιλία ενσωματώνεται ως τυπικό μέρος των δραστηριοτήτων, τα συμμετέχοντα άτομα μπορούν να προσαρμόσουν τη συμμετοχή τους αθόρυβα και χωρίς στίγμα, ενώ οι συνομήλικοί/-κές τους βιώνουν τη δομή ως δίκαιη και υποστηρικτική της αυτονομίας (Shaikh et al., 2024). Αυτό μειώνει την πιθανότητα οι προσωρινές παύσεις ή η πιο αργή συμμετοχή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων να ερμηνευθούν ως έλλειψη προσπάθειας, κάτι που αποτελεί μια κοινή πηγή κοινωνικής πίεσης στις μικτές ομάδες.

Η παρούσα ενότητα εξέτασε τη **Σωματοποίηση, τη Ρύθμιση και τον Ρόλο της Κίνησης**: Το τραύμα συχνά διαταράσσει την ενδοδεκτικότητα – την ικανότητα να αισθάνεται κανείς τις εσωτερικές καταστάσεις του σώματος – η οποία μπορεί να δημιουργήσει αποστασιοποίηση από τις σωματικές αισθήσεις και να μειώσει την ικανότητα ενός ατόμου να αυτορρυθμίζεται (Farb et al., 2015· van der Kolk, 2014). Η διδασκαλία που βασίζεται στην κίνηση (movement-based instruction) μπορεί να βοηθήσει στην αποκατάσταση αυτής της σύνδεσης όταν δίνει έμφαση στην ασφάλεια, την προβλεψιμότητα και τη σταδιακή αισθητηριακή συμμετοχή.

Στη «**Διδασκαλία που Ανταποκρίνεται στο Πολιτισμικό και Συγκυριακό Πλαίσιο**» (**Culturally and Contextually Responsive Instruction**), διερευνάται το γεγονός ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά και γλωσσικά υπόβαθρα και ότι το τραύμα μπορεί να εντείνει την ευαισθησία σε άγνωστες νόρμες ή ασαφή επικοινωνία. Έρευνες στον τομέα της διαπολιτισμικής ψυχιατρικής και του συμπεριληπτικού αθλητισμού δείχνουν ότι τα συμμετέχοντα άτομα εμπλέκονται με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση όταν το περιβάλλον μειώνει την πολιτισμική αμφισημία και υποστηρίζει σαφή, προβλέψιμη αλληλεπίδραση (Kirmayer, 2012· Schinke et al., 2019):

- Κανόνες σεμνότητας, δυναμική των φύλων ή όρια που σχετίζονται με το άγγιγμα: Οι προσδοκίες σχετικά με την ενδυμασία, τον προσωπικό χώρο και την αλληλεπίδραση των φύλων διαφέρουν μεταξύ των πολιτισμικών πλαισίων και μπορεί να είναι πιο έντονες για άτομα με ιστορικό τραύματος. Η παροχή επιλογών σχετικά με την απόσταση, τη συνεργασία σε ζεύγη και την ενδυμασία βοηθά στη διατήρηση ενός αισθήματος άνεσης.
- Γλωσσικά εμπόδια (χρήση οπτικών επιδείξεων, απλών γλωσσικών ενδείξεων): Το άγχος μπορεί να δυσχεράνει την επεξεργασία των λεκτικών οδηγιών. Χρησιμοποιήστε καθολικές οπτικές ενδείξεις για τις λέξεις «παύση», «έτοιμος/-μη», «εντάξει/OK» ούτως ώστε να μειώσετε την εξάρτηση από τη γλώσσα.
- Πολιτισμικές έννοιες του αθλητισμού, της ιεραρχίας ή των ρόλων στην ομάδα: Οι ρόλοι εντός των ομάδων και η θέση του/της προπονητή/-τριας μπορεί να έχουν διαφορετικές έννοιες για τα συμμετέχοντα άτομα. Η ρητή δήλωση των προσδοκιών, όπως ο τρόπος υποβολής ερωτήσεων, ο τρόπος παροχής ανατροφοδότησης, η μορφή της συνεργασίας, μειώνει την αβεβαιότητα.

5.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

1. Εισαγωγή στην Ενότητα 5.
2. Αναγνώριση σημαδιών τραύματος μέσω σύντομων σεναρίων (Ομαδική Συζήτηση με Βάση Σενάρια).
3. Χρήση προβλέψιμης δομής και σαφών μεταβάσεων (Επίδειξη και Εργασία σε Μικρές Ομάδες).
4. Δημιουργία σταδιακών προόδων (Ομαδική Εργασία).
5. Υποστήριξη της επιλογής μέσω σαφούς γλώσσας (Δραστηριότητα σε Ζεύγη).
6. Ασφαλής αντίδραση όταν ένα συμμετέχον άτομο νιώθει υπερβολική πίεση (Επίδειξη και Ομαδική Συζήτηση).

7. Παροχή ανατροφοδότησης βασισμένης στα δυνατά σημεία και χωρίς συγκρίσεις (Άσκηση σε Ζεύγη).
8. Προσαρμογή ομαδικών δραστηριοτήτων για μικτές ομάδες (Ομαδική Δραστηριότητα Σχεδιασμού).
9. Απλές οδηγίες γείωσης για την υποστήριξη της σωματοποίησης και της ρύθμισης (Καθοδηγούμενη Πρακτική).
10. Πολιτισμική και συγκυριακή ανταπόκριση (Ανάλυση Περιπτώσεων).
11. Αξιολόγηση (Ατομικό Κουίζ).

5.4 Αξιολόγηση

Η στρατηγική αξιολόγησης για την ενότητα αυτή εστιάζει στην **αξιολόγηση των γνώσεων, της αναστοχαστικής σκέψης και της πρακτικής εφαρμογής** των εννοιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη στρατηγικών που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και την εμπλοκή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

5.5 Αναφορές

- Berger, E. (2024). *Trauma-informed practice in physical activity programmes for individuals exposed to childhood trauma*. Health Promotion International. Advance online publication. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38153107/>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). *The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior*. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268.
- Farb, N. A., Segal, Z. V., & Anderson, A. K. (2015). Attentional modulation of primary interoceptive and exteroceptive cortices. *Cerebral Cortex*, 23(1), 114–126. <https://academic.oup.com/cercor/article-abstract/23/1/114/330585?redirectedFrom=fulltext>
- Freire, P. (1996). *Pedagogy of the oppressed* (Rev. ed.). Penguin Books. (Original work published 1970)
- Herman, J. L. (1992). *Trauma and recovery: The aftermath of violence—from domestic abuse to political terror*. Basic Books.

- Hertzler-McCain, E. A., McQuillen, A., Setty, S., Lopez, S., & Tibbetts, E. (2023). Trauma prevalence and desire for trauma-informed coaching in collegiate sports: A mixed-methods study. *Social Sciences*, 12(10), 550. <https://www.mdpi.com/2076-0760/12/10/550>
- Kirmayer, L. J. (2012). *Rethinking cultural competence*. *Transcultural Psychiatry*, 49(2), 149–164. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1363461512444673>
- Miller, J. B., & Stiver, I. P. (1997). *The healing connection: How women form relationships in therapy and in life*. Beacon Press.
- Perry, B. D. (2006). *Applying principles of neurodevelopment to clinical work with maltreated and traumatized children*. In N. Boyd Webb (Ed.), *Working with traumatized youth in child welfare* (pp. 27–52). Guilford Press.
- Porges, S. W. (2011). *The polyvagal theory: Neurophysiological foundations of emotions, attachment, communication, and self-regulation*. W. W. Norton.
- Shaikh, M., Culver, D., & Forneris, T. (2024). Learning a trauma-sensitive sport model: Programme implementation experiences. *International Sport Coaching Journal*. Advance online publication. <https://journals.humankinetics.com/view/journals/iscj/aop/article-10.1123-iscj.2024-0002/article-10.1123-iscj.2024-0002.xml>
- Siegel, D. J. (2012). *The developing mind: How relationships and the brain interact to shape who we are* (2nd ed.). Guilford Press.
- Schinke, R. J., Stambulova, N. B., Si, G., & Moore, Z. (2019). *International Society of Sport Psychology position stand: Athletes from underserved, underrepresented, and marginalized populations*. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 17(4), 452–479. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1612197X.2019.1570473>
- Substance Abuse and Mental Health Services Administration. (2014). *SAMHSA's concept of trauma and guidance for a trauma-informed approach* (HHS Publication No. SMA 14-4884). U.S. Department of Health and Human Services.
- Van der Kolk, B. A. (2014). *The body keeps the score: Brain, mind, and body in the healing of trauma*. Viking.

5.6 Ενότητα 5 - Παρουσίαση PowerPoint

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m5/story.html>

6. Ενότητα 6 - Τρόποι Συνεργασίας Μεταξύ των Διαφόρων Επαγγελματιών

Η παρούσα ενότητα παρέχει μια πρακτική εισαγωγή στον τρόπο με τον οποίο διαφορετικοί/-κές επαγγελματίες μπορούν να συνεργαστούν μεταξύ τους και με τα επιζώντα άτομα προκειμένου να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν πρωτοβουλίες αποκατάστασης και επανένταξης με βάση τον αθλητισμό για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Σκοπός της είναι να εφοδιάσει τα συμμετέχοντα άτομα με την ικανότητα να κατανοούν τους επαγγελματικούς ρόλους, να συντονίζουν αποτελεσματικά την υποστήριξη και να συνδημιουργούν ασφαλείς, ουσιαστικές και ευαίσθητες προς το τραύμα αθλητικές δραστηριότητες που συμβάλλουν πραγματικά στην αποκατάσταση.

6.1 Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, τα συμμετέχοντα άτομα θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοούν την αξία της διεπιστημονικής συνεργασίας στην αποκατάσταση και την επανένταξη με βάση τον αθλητισμό αναγνωρίζοντας γιατί διαφορετικοί/-κές επαγγελματίες πρέπει να συνεργάζονται και όχι να εργάζονται μεμονωμένα.
2. Να προσδιορίζουν τους κύριους ρόλους και τις ευθύνες των βασικών επαγγελματιών που εμπλέκονται στην υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων (π.χ. κοινωνικοί/-κές λειτουργοί, ψυχολόγοι, νομικοί, επαγγελματίες υγείας, προπονητές/-τριες) και να κατανοούν πώς αυτοί οι ρόλοι αλληλοσυμπληρώνονται στις διαδρομές αποκατάστασης.
3. Να αναγνωρίζουν τα όρια και τους περιορισμούς κάθε επαγγέλματος κατανοώντας τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει κάθε φορέας και γιατί ο σεβασμός των επαγγελματικών πεδίων είναι απαραίτητος για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα.

4. Να εξηγούν τη σημασία του δομημένου συντονισμού κατά την ανάπτυξη μιας πρωτοβουλίας με βάση τον αθλητισμό, συμπεριλαμβανομένης της σαφήνειας των ρόλων, της επικοινωνίας, των διαδικασιών παραπομπής και των κοινών στόχων.
5. Να εφαρμόζουν τις αρχές της δημιουργίας ισχυρών συνεργασιών, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των αναγκών, της επιλογής των συνεργατών/-τιδών, της ευθυγράμμισης των προσδοκιών, του συντονισμού των δράσεων και του καθορισμού των ευθυνών.
6. Να κατανοούν τη διαδικασία της συνδημιουργίας με τους τοπικούς φορείς και τα επιζώντα άτομα αναγνωρίζοντας γιατί η συμμετοχή, η από κοινού λήψη αποφάσεων και οι αντιδράσεις που ανταποκρίνονται στο συγκεκριμένο πλαίσιο βελτιώνουν τη συνάφεια και τη βιωσιμότητα.
7. Να εμπλέξουν τα επιζώντα άτομα και τους τοπικούς φορείς στον σχεδιασμό μιας μικρής πρωτοβουλίας με βάση τον αθλητισμό χρησιμοποιώντας χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, κοινό σχεδιασμό και συντονισμένη δράση, όπως εφαρμόζεται στη δραστηριότητα της ενότητας.

6.2 Βασικό Περιεχόμενο

Η Ενότητα 6 του Προγράμματος Ενίσχυσης Ικανοτήτων μελετά τον τρόπο με τον οποίο διαφορετικοί/-κές επαγγελματίες συμβάλλουν στην αποκατάσταση και την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μέσω του αθλητισμού, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι συντονισμένες και συμμετοχικές προσεγγίσεις ενισχύουν τον αντίκτυπο των πρωτοβουλιών με βάση τον αθλητισμό. Το περιεχόμενο είναι οργανωμένο σε τρία (3) αλληλένδετα κεφάλαια που καθοδηγούν τα συμμετέχοντα άτομα από την κατανόηση των επαγγελματικών ρόλων, στην οικοδόμηση αποτελεσματικών συνεργασιών, έως τη συνδημιουργία πρωτοβουλιών με επιζώντα άτομα και τοπικούς φορείς.

Το πρώτο κεφάλαιο εξετάζει τους/τις διάφορους/-ρες επαγγελματίες που εμπλέκονται στην υποστήριξη των επιζώντων ατόμων και τον τρόπο με τον οποίο οι ρόλοι τους αλληλεπικαλύπτονται στο πλαίσιο μιας πρωτοβουλίας με βάση τον αθλητισμό. Οι κοινωνικοί/-κές λειτουργοί αξιολογούν τις ανάγκες των εν λόγω ατόμων, συντονίζουν τις υπηρεσίες και ενεργοποιούν τους κοινωνικούς πόρους. Οι ψυχολόγοι ασχολούνται με το τραύμα και τη συναισθηματική σταθεροποίηση. Οι νομικοί προστατεύουν τα δικαιώματα, προσφέρουν καθοδήγηση και διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των επιζώντων ατόμων. Οι επαγγελματίες υγείας παρακολουθούν τη σωματική τους ευεξία και καθορίζουν την ετοιμότητά τους για συμμετοχή στον αθλητισμό. Οι προπονητές/-τριες και οι διοργανωτές/-τριες αθλητικών δραστηριοτήτων δημιουργούν ασφαλή και συμπεριληπτικά περιβάλλοντα αθλητισμού, ενώ οι πολιτισμικοί/-κές διαμεσολαβητές/-τριες, οι εκπαιδευτικοί και οι κοινοτικοί/-κές λειτουργοί υποστηρίζουν την επικοινωνία και τη συνέχεια.

Για λόγους σαφήνειας, το κεφάλαιο υπογραμμίζει τα όρια κάθε ρόλου τονίζοντας τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει κάθε επαγγελματίας. Αυτό βοηθά στην αποφυγή σύγχυσης ρόλων, ενισχύει την προστασία και επιτρέπει τη συμπληρωματική ομαδική εργασία.

Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα είναι τα εξής:

- Ένας/Μια προπονητής/-τρια δεν αντικαθιστά την ψυχολογική ή νομική υποστήριξη.
- Ένας/Μια νομικός δεν παρέχει υπηρεσίες ψυχικής υγείας.
- Οι αποφάσεις σχετικά με την υγεία αποτελούν ευθύνη του εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού.

Τα συμμετέχοντα άτομα, κατανοώντας αυτές τις διακρίσεις, μαθαίνουν πώς κάθε φορέας συμβάλλει σε μια ολιστική και ασφαλή διαδικασία αποκατάστασης.

Το δεύτερο κεφάλαιο επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο η συντονισμένη εργασία μεταξύ των οργανισμών ενισχύει την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων που βασίζονται στον αθλητισμό. Τα συμμετέχοντα άτομα διερευνούν τους λόγους για τους οποίους η συνεργασία ενισχύει την ασφάλεια, υποστηρίζει τη

συνέχεια της φροντίδας και διασφαλίζει ότι οι αθλητικές δραστηριότητες ευθυγραμμίζονται με τις ευρύτερες ανάγκες αποκατάστασης των επιζώντων ατόμων.

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει πρακτικά βήματα για τη δημιουργία ισχυρών συνεργασιών. Ξεκινά με τον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων, των περιορισμών και των αναγκών κάθε οργανισμού, κάτι που βοηθά στον καθορισμό της εξωτερικής εμπειρογνωσίας ή των πόρων που απαιτούνται. Στη συνέχεια, τα συμμετέχοντα άτομα μαθαίνουν πώς να επιλέγουν συνεργάτες/-τιδες, να αξιολογούν τις συμπληρωματικότητες και να ευθυγραμμίζουν τις προσδοκίες τους πριν από την έναρξη της επίσημης συνεργασίας.

Το εν λόγω κεφάλαιο για να συμβάλει στον αποτελεσματικό συντονισμό δίνει έμφαση στα εξής:

- Σαφής καθορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων·
- Τακτικές και διαφανείς ρουτίνες επικοινωνίας·
- Συμφωνημένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και τη λήψη αποφάσεων·
- Ευθυγράμμιση των στόχων και των προσδοκιών από την αρχή.

Το κεφάλαιο ασχολείται συν τοις άλλοις με πρακτικά ζητήματα, όπως ο επιμερισμός του κόστους, η κατανομή των πόρων και οι διοικητικές ευθύνες εφιστώντας την προσοχή στη σημασία της διαφάνειας. Συζητούνται κοινές προκλήσεις των εταιρικών σχέσεων, όπως η ασυνεπής συμμετοχή ή οι ασαφείς προσδοκίες, προκειμένου να βοηθηθούν τα συμμετέχοντα άτομα να τις προβλέψουν και να τις αντιμετωπίσουν.

Το τελευταίο κεφάλαιο εξετάζει τη συνδημιουργία ως μια συμμετοχική προσέγγιση στην οποία τόσο τα επιζώντα άτομα όσο και οι τοπικοί φορείς διαμορφώνουν ενεργά μια πρωτοβουλία επανένταξης με βάση τον αθλητισμό. Η συνδημιουργία δεν περιορίζεται απλώς στην παροχή συμβουλών: δίνει έμφαση στον κοινό σχεδιασμό, τη λήψη κοινών αποφάσεων και την αναγνώριση της βιωματικής γνώσης των επιζώντων ατόμων. Η συμμετοχή τους ενισχύει το αίσθημα ευθύνης και διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Οι τοπικοί ενδιαφερόμενοι φορείς προσφέρουν κατανόηση του πλαισίου, πόρους και μακροπρόθεσμη υποστήριξη.

Στα συμμετέχοντα άτομα παρουσιάζονται πρακτικά εργαλεία που υποστηρίζουν αυτή τη διαδικασία, όπως:

- Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, για τον προσδιορισμό των σχετικών φορέων και των συνεισφορών τους·
- Τεχνικές κοινού σχεδιασμού, που επιτρέπουν σε πολλά άτομα να διαμορφώσουν τις δραστηριότητες.

Η ενότητα ολοκληρώνεται με μια πρακτική άσκηση στην οποία τα συμμετέχοντα άτομα σχεδιάζουν μια μικρής κλίμακας πρωτοβουλία επανένταξης με βάση τον αθλητισμό, η οποία σχετίζεται με σενάρια επιζώντων ατόμων. Αυτή η εργασία ενσωματώνει όλες τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στην ενότητα συνδέοντας την κατανόηση των επαγγελματικών ρόλων, των αρχών της δημιουργίας συνεργασιών και των στρατηγικών συνδημιουργίας.

6.3 Μέθοδοι Εκπαίδευσης

Αυτή η ενότητα θα παραδοθεί ως διαδικτυακό μάθημα αυτοδιδασκαλίας, στο οποίο τα εκπαιδευόμενα άτομα προχωρούν ανεξάρτητα στο περιεχόμενο χρησιμοποιώντας την Παρουσίαση PPT ως κύριο οδηγό μάθησης. Κάθε διαφάνεια εισάγει μια βασική έννοια και προτείνει αμέσως μια σύντομη εργασία ή αναστοχασμό, γεγονός που επιτρέπει στα συμμετέχοντα άτομα να συνδέσουν τη θεωρία με την πρακτική χωρίς την ανάγκη ζωντανής καθοδήγησης.

Το μάθημα χρησιμοποιεί μια δομή που αποτελείται από διαφάνειες, με σύντομα κείμενα, οπτικά στοιχεία και προτάσεις δραστηριοτήτων. Τα εκπαιδευόμενα άτομα προχωρούν με τον δικό τους ρυθμό επανεξετάζοντας το περιεχόμενο ανάλογα με τις ανάγκες τους. Αν και το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να ολοκληρωθεί ατομικά, όλες οι ασκήσεις μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν συνεργατικά εάν τα συμμετέχοντα άτομα επιλέξουν να συνεργαστούν με τους/τις συνεκπαιδευόμενους/-ές τους μέσω διαδικτυακών εργαλείων (π.χ. φόρουμ, κοινόχρηστα έγγραφα κ.λπ.).

6.4 Αξιολόγηση

Σε αυτή την ενότητα, η αξιολόγηση βασίζεται στην πρακτική και επικεντρώνεται στις συγκεκριμένες δραστηριότητες που προτείνονται στην παρουσίαση. Τα εκπαιδευόμενα άτομα αξιολογούνται ως προς την ικανότητά τους να κατανοούν τους ρόλους των διαφόρων επαγγελματιών, να σκέφτονται κριτικά σχετικά με τις συνεργασίες και να σχεδιάζουν μια βασική πρωτοβουλία επανένταξης με βάση τον αθλητισμό χρησιμοποιώντας το σενάριο των επιζώντων ατόμων. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω τριών (3) σύντομων εργασιών, οι οποίες πρέπει να ολοκληρωθούν ατομικά (με την επιλογή της ομαδικής εργασίας εάν το επιτρέπει το μαθησιακό πλαίσιο).

6.5 Ενότητα 6 - Παρουσίαση PowerPoint

<https://www.recover-project.eu/wp-content/uploads/articulate-gr/m6/story.html>

7. Περαιτέρω Βιβλιογραφία

7.1 Κύπρος

Το Έγγραφο Στρατηγικής και το Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και την Προστασία των Θυμάτων (2023-2026) αντιμετωπίζει το έγκλημα της εμπορίας ανθρώπων, το οποίο αποτελεί μια μορφή σύγχρονης δουλείας που παραβιάζει τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και συχνά διαπράττεται στο πλαίσιο του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος. Οι ωφελούμενοι/-νες είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, ιδίως άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως μετανάστες/-στριες, αιτούντες/-σες άσυλο, αγροτικοί/-κές εργάτες/-τριες, γυναίκες και κορίτσια (με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση) και άτομα με αναπηρίες. Η πρακτική αυτή αποτελεί μια τετραετή, πολυδιάστατη εθνική στρατηγική που καθοδηγείται από την Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα κατά της Εμπορίας Ανθρώπων. Οι βασικές δράσεις χωρίζονται

σε τέσσερις (4) πυλώνες και περιλαμβάνουν τα εξής: Πρόληψη (Πυλώνας I), Δίωξη (Πυλώνας II - Καταστολή του εγκλήματος), Προστασία (Πυλώνας III) και Συνεργασίες (Πυλώνας IV - Συνεργασία και συντονισμός). Η πολιτική αυτή συντονίζεται από την Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα κατά της Εμπορίας Ανθρώπων, της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Εσωτερικών ως Εθνικός Συντονιστής. Δεδομένου ότι πρόκειται για ένα μελλοντικό σχέδιο δράσης (2023-2026), τα αποτελέσματα που αναμένεται να επιτευχθούν είναι τα ακόλουθα: (α) Επανάκτηση της Αξιοπρέπειας και Επανένταξη: Επιτυχής κοινωνική επανένταξη των θυμάτων, η οποία περιλαμβάνει πρόσβαση στην απασχόληση και κοινωνική αποκατάσταση, (β) Βελτίωση του Συστήματος Απονομής Δικαιοσύνης: Αύξηση των ποσοστών επιτυχούς δίωξης των δραστών και ταχύτερες δικαστικές διαδικασίες για υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, (γ) Ενίσχυση της Υποστήριξης των Θυμάτων: Άμεση και καλύτερη ανταπόκριση από τις κρατικές υπηρεσίες (ιδίως τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας) σε όλα τα στάδια της μεταχείρισης των θυμάτων και (δ) Ολιστική Προσέγγιση: Αποτελεσματικές, ολοκληρωμένες και συντονισμένες κρατικές πολιτικές μέσω ενισχυμένων θεσμικών δομών και συνεργασιών με την κοινωνία των πολιτών.

Συμπληρώνοντας αυτή τη στρατηγική, το **Άρθρο 29 του Νόμου 60(Ι)/2014** αντιμετωπίζει την αδικία της εκ νέου θυματοποίησης και ποινικοποίησης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Ο πρωταρχικός του στόχος είναι η προστασία της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των θυμάτων διασφαλίζοντας νομικά ότι δεν θα διωχθούν ή τιμωρηθούν για αδικήματα που αναγκάστηκαν να διαπράξουν. Η πρακτική αυτή αποτελεί νομοθετική ρήτρα ασυλίας/μη δίωξης που εφαρμόζεται μέσω του Νόμου 60(Ι)/2014, με την πρακτική εφαρμογή να εποπτεύεται από την Εισαγγελία. Το Άρθρο 29 προβλέπει ότι τα θύματα δεν διώκονται για εγκληματικές δραστηριότητες εάν αυτές ήταν άμεση συνέπεια της ιδιότητάς τους ως θυμάτων εμπορίας. Τέλος, διασφαλίζει ότι τα θύματα δεν αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες, κάτι που αποτελεί βασικό μέτρο ενός ώριμου πλαισίου καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

Αναφορές

- *Compendium of good practices on the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings*. Council of Europe Publishing. <https://edoc.coe.int/en/trafficking-in-human-beings/7203-compendium-of-good->

[practices-on-the-implementation-of-the-council-of-europe-convention-on-action-against-trafficking-in-human-beings.html#](#)

- *Law 60(I)/2014 on Prevention and Combating of Trafficking and Exploitation of Persons and the Protection of Victims.*
[https://www.unodc.org/cld/en/legislation/cyp/law_60i_on_prevention_and_combating_of_trafficking_and_exploitation_of_persons_and_protection_of_victims/law_60i_on_prevention.html](https://www.unodc.org/cld/en/legislation/cyp/law_60i_on_prevention_and_combating_of_trafficking_and_exploitation_of_persons_and_protection_of_victims/law_60i_on_prevention_and_combating_of_trafficking_and_exploitation_of_persons_and_protection_of_victims/law_60i_on_prevention.html)
- *Strategy Document and Action Plan for the Prevention and Tackling of Human Trafficking and the Protection of the Victims 2023 – 2026.* Ministry of Interior Republic Of Cyprus
[https://www.dmsw.gov.cy/dmsw/sws.nsf/All/81A63BFD73218C51C2258B20002A5486/\\$file/STRATEGY%20DOCUMENT%20AND%20ACTION%20PLAN_WEB.pdf?OpenElement](https://www.dmsw.gov.cy/dmsw/sws.nsf/All/81A63BFD73218C51C2258B20002A5486/$file/STRATEGY%20DOCUMENT%20AND%20ACTION%20PLAN_WEB.pdf?OpenElement)
- *The Prevention and Combating of Trafficking and Exploitation of Persons And The Protection Of Victims Law, 2014,* Office of the Law Commissioner, Republic of Cyprus
[https://www.mip.gov.cy/dmmip/md.nsf/DAD7D1E2A2C6BC52C225877500380E18/\\$file/ANTI-TRAFFICKING%20LAW.pdf](https://www.mip.gov.cy/dmmip/md.nsf/DAD7D1E2A2C6BC52C225877500380E18/$file/ANTI-TRAFFICKING%20LAW.pdf)

7.2 Ελλάδα

Ο ποδοσφαιρικός σύλλογος **Arts Action Network (AAN FC Athens)** ιδρύθηκε την 1η Αυγούστου 2018, υπό την αιγίδα του Ελληνικού Φόρουμ Προσφύγων. Στόχος της πρωτοβουλίας ήταν η προώθηση της κοινωνικής ένταξης, η υπεράσπιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω του ποδοσφαίρου και των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων. Απώτερη επιδίωξή της ήταν να δημιουργήσει έναν ασφαλή, ανεπίσημο χώρο στον οποίο άτομα από διαφορετικά υπόβαθρα – όπως πρόσφυγες/-γισσες, μετανάστες/-στρίες, ντόπιοι/-πιες, διαφόρων εθνικοτήτων, φυλών και σεξουαλικών προσανατολισμών – θα μπορούσαν να αισθανθούν ότι ανήκουν κάπου, να απαλλαγούν από το στίγμα της ταυτότητάς τους και να ανακτήσουν την ελπίδα, τον σκοπό και το κίνητρο για ζωή. Η πρωτοβουλία επικεντρώθηκε στην ενδυνάμωση των συμμετεχόντων ατόμων με στόχο την κοινωνική αποδοχή και τη μακροπρόθεσμη ένταξή τους στην κοινωνία υποδοχής μέσω του αθλητισμού, του ανταγωνισμού και της συλλογικής ταυτότητας. Επί του

παρόντος, έχει βελτιώσει σημαντικά την κοινωνική συνοχή και την ευημερία των συμμετεχόντων ατόμων, όπως αποδεικνύεται από την αποκατάσταση της κινητοποίησης, των κοινωνικών δεσμών και του ανταγωνιστικού πνεύματος. Η ομάδα έγινε κέντρο της κοινότητας υποστηρίζοντας ευάλωτα άτομα σε περιόδους έκτακτης ανάγκης μέσω της παροχής ξενώνων φιλοξενίας σε άστεγα μέλη της. Επιπλέον, έχει αυξήσει την ορατότητα των κοινοτήτων προσφύγων/-γισσών και μεταναστών/-στριών μέσω του αθλητισμού προωθώντας τη θετική εικόνα των συμμετεχόντων ως ικανών, δραστήριων ατόμων με φιλοδοξίες που ξεπερνούν το καθεστώς του πρόσφυγα. Ο σύλλογος κατάφερε να μετασχηματίσει τις εσωτερικές συγκρούσεις, δημιουργώντας ισχυρή εμπιστοσύνη και συνοχή, και ενίσχυσε τις συνεργασίες μεταξύ των οργανώσεων βάσης και των ωφελούμενων.

Η πρωτοβουλία **Yoga & Sports with Refugees (YSR)** αντιμετωπίζει την πρόκληση της υποστήριξης των προσφύγων/-γισσών και των εκτοπισμένων ατόμων στην Ελλάδα, ειδικά σε δομές φιλοξενίας με υπερπληθυσμό προσφύγων/-γισσών, όπως η Μόρια στη Λέσβο, καθώς και σε αστικά κέντρα, όπως η Αθήνα και τα Ιωάννινα. Μερικά από τα επιτεύγματά της είναι τα εξής: (α) καθημερινή συμμετοχή περίπου 400 ατόμων σε περισσότερα από 20 είδη αθλητικών δραστηριοτήτων, (β) δημιουργία ασφαλών χώρων που μειώνουν το άγχος και την κοινωνική απομόνωση, (γ) ενίσχυση της συνοχής της κοινότητας, ενδυνάμωση των προσφύγων/-γισσών μέσω ηγετικών ρόλων ως εκπαιδευτές/-τριες και δημιουργοί κοινοτήτων, (δ) αύξηση της συμμετοχής των γυναικών και υποστήριξη της ένταξης των ΛΟΑΤΚ+, (ε) θετικά αποτελέσματα κοινωνικής ένταξης, (στ) κατάρτιση εθνοτικών και θρησκευτικών φραγμών, και (ζ) ενθάρρυνση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και επιτυχημένων δημόσιων εκδηλώσεων και εκστρατειών συγκέντρωσης χρημάτων για ευαισθητοποίηση σχετικά με τις προκλήσεις των προσφύγων/-γισσών.

Πηγές: [Arts Action Network Football Club](#) και [Yoga & Sports with Refugees](#)

7.3 Ιταλία

Η **Liberi Nantes** είναι μια αθλητική οργάνωση βάσης με έδρα τη Ρώμη που αξιοποιεί τον αθλητισμό ως εργαλείο κοινωνικής ένταξης. Η εν λόγω οργάνωση προσφέρει

δωρεάν και ελεύθερη πρόσβαση σε αθλητικές δραστηριότητες, κυρίως ποδόσφαιρο και στίβο, σε άτομα που συχνά αποκλείονται από τα κύρια αθλητικά συστήματα. Οι δραστηριότητες οργανώνονται σε ένα μη ανταγωνιστικό, ασφαλές και συμπεριληπτικό περιβάλλον, στο οποίο η συμμετοχή είναι εθελοντική και προσαρμοσμένη στις σωματικές και ψυχολογικές καταστάσεις των συμμετεχόντων ατόμων. Οι προπονητές/-τριες και οι εθελοντές/-ντριες υιοθετούν μια ανεπίσημη, υποστηρικτική και γεμάτη σεβασμό προσέγγιση δίνοντας έμφαση στην ευημερία και όχι στην απόδοση. Η πρωτοβουλία αποδείχθηκε αποτελεσματική κυρίως επειδή κατάφερε να δημιουργήσει ένα ασφαλές, συμπεριληπτικό και μη ανταγωνιστικό αθλητικό περιβάλλον που αφαίρεσε πολλά από τα εμπόδια που συνήθως αντιμετωπίζουν τα ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Η απουσία χρεώσεων συμμετοχής και η ανεπίσημη δομή των δραστηριοτήτων μείωσαν σημαντικά τα οικονομικά και ψυχολογικά εμπόδια εισόδου ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή ακόμη και όσων είχαν περιορισμένη προηγούμενη εμπειρία στον αθλητισμό. Ένας άλλος βασικός παράγοντας επιτυχίας ήταν η μεγάλη έμφαση που δόθηκε στις σχέσεις και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Οι προπονητές/-τριες και οι εθελοντές/-ντριες διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο όχι μόνο ως συντονιστές/-στριες αθλητικών δραστηριοτήτων, αλλά και ως αξιόπιστα και σεβαστά πρότυπα, ικανά να καλλιεργήσουν το αίσθημα του ανήκειν και της συναισθηματικής ασφάλειας. Με την πάροδο του χρόνου, αυτή η σχεσιακή προσέγγιση συνέβαλε στην αύξηση της αυτοπεποίθησης και της ευημερίας των συμμετεχόντων.

Η **UISP – Unione Italiana Sport Per Tutti** είναι μια μεγάλη ιταλική εθνική αθλητική και κοινωνική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1948 και προωθεί το δικαίωμα στον αθλητισμό για όλους τους ανθρώπους, ανεξάρτητα από την ηλικία, το φύλο, την καταγωγή ή τις ικανότητές τους. Οι δραστηριότητές της αφορούν τον αθλητισμό βάσης, την κοινωνική ένταξη, την προώθηση της υγείας, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και την εκπαίδευση μέσω του αθλητισμού, με βάση την αρχή ότι ο αθλητισμός είναι ένα κοινωνικό δικαίωμα και ένα μέσο για την ευημερία, τη συνοχή και την ισότιμη ιθαγένεια. Η επιτυχία αυτής της πρακτικής έγκειται στη βαθιά ριζωμένη φιλοσοφία της ότι ο αθλητισμός είναι δικαίωμα για όλους τους ανθρώπους και όχι προνόμιο. Το εκτεταμένο εθνικό δίκτυο της UISP, που περιλαμβάνει περιφερειακές επιτροπές σε όλη την Ιταλία, επιτρέπει τη συνεπή διάδοση και την τοπική προσαρμογή

πρωτοβουλιών που ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες των κοινοτήτων. Η ιδιαίτερη έμφαση που δίνει στη συνεργασία με δημόσιους φορείς, ΜΚΟ και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έχει ενισχύσει την ικανότητά της να προσεγγίζει ομάδες που συχνά αποκλείονται από τα κυρίαρχα αθλητικά περιβάλλοντα. Η UISP ενσωματώνοντας κοινωνικές αξίες – όπως η πολυμορφία, η αλληλεγγύη και η ένταξη – στις καθημερινές αθλητικές δραστηριότητες και στις μεγάλες κοινοτικές εκδηλώσεις που διοργανώνει, ενισχύει την κοινωνική συνοχή και την ενδυνάμωση των περιθωριοποιημένων ατόμων.

Πηγή: <https://www.liberinantes.org> και <https://www.uisp.it> UISP

7.4 Λιθουανία

Η πρωτοβουλία **“Kicking Off Integration: Using Street Sports to Welcome Refugees”** υλοποιείται από τη λιθουανική ΜΚΟ “Street sports for all” λαμβάνοντας υπόψη ότι το φαινόμενο της μετανάστευσης επιταχύνεται σε όλο τον κόσμο, όταν οι άνθρωποι μετακινούνται από το ένα μέρος στο άλλο για λόγους, όπως ο πόλεμος, οι διώξεις, οικονομικοί λόγοι ή απλώς η αναζήτηση καλύτερης ποιότητας ζωής. Το έργο αυτό προωθεί την άμεση συμμετοχή και ένταξη των προσφύγων/-γισσών και των κοινοτήτων υποδοχής στην ΕΕ δημιουργώντας και οργανώνοντας δραστηριότητες αθλητισμού δρόμου σε ένα δίκτυο. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σημαντικό έργο, καθώς ο αριθμός των προσφύγων/-γισσών αυξάνεται στην Ευρώπη, ειδικά στη Λιθουανία, και τα τελευταία χρόνια, λόγω της αυστηρής πολιτικής της κυβέρνησης, η χώρα έχει δεχτεί μεγάλο αριθμό ανθρώπων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρίδες τους λόγω των αναδυόμενων απειλών.

Το έργο φιλοδοξούσε να προωθήσει την άμεση συνεργασία μεταξύ προσφύγων/-γισσών και τοπικών κοινοτήτων μέσω αθλητικών δραστηριοτήτων, με σκοπό τη μείωση των πολιτισμικών και κοινωνικών εμποδίων. Πρωταρχικός στόχος ήταν η δημιουργία ενός ασφαλούς και συμπεριληπτικού περιβάλλοντος στο οποίο τα συμμετέχοντα άτομα θα αισθάνονταν μέρος της κοινότητας, θα ανέπτυσαν τις

κοινωνικές και ηγετικές τους δεξιότητες, την ομαδική εργασία και την ανθεκτικότητα. Ένας άλλος στόχος ήταν η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών κοινοτήτων και προσφύγων/-γισσών και διεθνών δικτύων. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου, αναπτύχθηκαν μεθοδολογίες και παραδείγματα καλών πρακτικών, τα οποία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από άλλες κοινότητες που επιδιώκουν μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

Το έργο περιλάμβανε διάφορες δραστηριότητες με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μέσω του αθλητισμού. Τα μαθήματα αθλημάτων δρόμου πραγματοποιούνταν δύο φορές την εβδομάδα, διαρκούσαν περίπου 60 λεπτά και ήταν δομημένα έτσι ώστε τα συμμετέχοντα άτομα να μπορούν να αποκτήσουν αθλητικές δεξιότητες και να ενισχύσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη συνεργασία και την ομαδική εργασία. Τα εν λόγω μαθήματα προσαρμόστηκαν λαμβάνοντας υπόψη τα συμμετέχοντα άτομα διαφόρων ηλικιών και εμπειρίας, τα οποία είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν τόσο σε ομαδικά όσο και σε ατομικά μαθήματα. Προπονητές/-τριες και ειδικοί στον αθλητισμό παρείχαν ατομική βοήθεια, δίδαξαν τα συμμετέχοντα άτομα να επιλύουν προβλήματα με δημιουργικό τρόπο και αύξησαν τα κίνητρά τους. Εκτός από αυτές τις δραστηριότητες, το έργο οργάνωσε επίσης επισκέψεις μελέτης (study visits) σε άλλες χώρες στις οποίες υπήρχαν εταίροι του έργου. Εκεί, τα συμμετέχοντα άτομα απέκτησαν εμπειρία στην ένταξη των προσφύγων/-γισσών στις τοπικές κοινότητες.

Πηγή: [Kicking Off Integration: Using Street Sports to Welcome Refugees](#)

7.5 Πορτογαλία

Το **Welcome Sports Club** επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/-στριες και οι πρόσφυγες/-γισσες στην Πορτογαλία στην πρόσβαση σε επίσημη απασχόληση λόγω εμποδίων όπως η ανεργία, η έλλειψη αναγνωρισμένων προσόντων, τα περιορισμένα δίκτυα, το στίγμα και ο κοινωνικός

αποκλεισμός. Επίσης, ανταποκρίνεται στην ανάγκη για πιο ελκυστικές και αποτελεσματικές διαδρομές που συνδυάζουν την υποστήριξη της απασχολησιμότητας με εργαλεία που ενισχύουν την αυτοπεποίθηση, τις κοινωνικές σχέσεις και τις μεταβιβάσιμες δεξιότητες αξιοποιώντας τον αθλητισμό ως βασικό μηχανισμό για την κινητοποίηση των συμμετεχόντων ατόμων και τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τους/τις εργοδότες/-τριες. Υλοποιείται επί του παρόντος στην Πορτογαλία, ιδίως σε δήμους που φιλοξενούν μεταναστευτικούς και προσφυγικούς πληθυσμούς. Οι ωφελούμενοι/-νες είναι μετανάστες/-στρίες και πρόσφυγες/-γισσες ηλικίας 18-40 ετών, άνεργοι/-γες ή που αναζητούν την πρώτη τους επίσημη εργασία.

Το Welcome Sports Club λειτουργεί διότι ακολουθεί μια εξαιρετικά εξατομικευμένη, ανθρωποκεντρική μεθοδολογία που συνοδεύεται από συνεχή καθοδήγηση και πολιτισμικά ευαίσθητη υποστήριξη. Ατομικές επαγγελματικές συνεδρίες, στενή παρακολούθηση και καθοδήγηση στον χώρο εργασίας βοηθούν τα ωφελούμενα άτομα να σημειώνουν πρόοδο με τον δικό τους ρυθμό και να διατηρούν τα κίνητρά τους. Ο αθλητισμός διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο καθώς δημιουργώντας ανεπίσημα περιβάλλοντα που ενισχύουν την εμπιστοσύνη, αυξάνει τη συμμετοχή, μειώνει το άγχος και επιτρέπει στα συμμετέχοντα άτομα να επιδείξουν μεταβιβάσιμες δεξιότητες, όπως ομαδική εργασία, επικοινωνία και ανθεκτικότητα. Ένας άλλος βασικός παράγοντας είναι η ισχυρή και πρακτική σύνδεση με την αγορά εργασίας. Οι εταιρείες, μέσω περιηγήσεων σε χώρους εργασίας, σύντομων εργασιακών εμπειριών, δραστηριοτήτων ομαδικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και άμεσης επαφής με εργοδότες/-τριες, γνωρίζουν τα υποψήφια άτομα πέρα από τα βιογραφικά τους. Αυτή η πρακτική έκθεση συμβάλλει στη μείωση του στίγματος, αμφισβητεί τις παρανοήσεις σχετικά με το ταλέντο των μεταναστών/-στριών και οδηγεί σε πιο συμπεριληπτικές πρακτικές πρόσληψης. Η συνεχής καθοδήγηση στηρίζει έπειτα τη διατήρηση των θέσεων εργασίας βοηθώντας τα ωφελούμενα άτομα να προσαρμοστούν στις ρουτίνες και τις προσδοκίες του χώρου εργασίας. Τέλος, το πρόγραμμα είναι επιτυχημένο, διότι εντάσσεται σε ένα συντονισμένο οικοσύστημα πολλαπλών ενδιαφερόμενων μερών. Η συνεργασία με τον φορέα AIMA, ΜΚΟ, δήμους, αθλητικούς φορείς και ένα ευρύ δίκτυο εργοδοτών/-τριών δημιουργεί μια ολοκληρωμένη διαδρομή από την αναγνώριση έως την εύρεση εργασίας. Η εμπειρία, η ευελιξία και η ικανότητα της

ομάδας να προσαρμόζει το μοντέλο με βάση την ανατροφοδότηση και τα δεδομένα εξασφαλίζουν ότι η παρέμβαση παραμένει ρεαλιστική, ευέλικτη και αποτελεσματική.

Το έργο **“Live the Sport, Embrace the Future”** αντιμετωπίζει τις σύνθετες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες/-γισσες κατά την άφιξή τους στην Πορτογαλία, ιδίως την έλλειψη ευκαιριών κοινωνικής ένταξης, την περιορισμένη πρόσβαση σε οργανωμένες αθλητικές δραστηριότητες και την απουσία διαδρομών για την άσκηση του αθλητισμού ως μέσου ευημερίας, ένταξης στην κοινότητα και προσωπικής ανάπτυξης. Πολλοί/-λές πρόσφυγες/-γισσες βιώνουν κοινωνική απομόνωση, τραύμα και περιορισμένη πρόσβαση στα δίκτυα των τοπικών κοινοτήτων. Το έργο ανταποκρίνεται σε αυτή την κατάσταση αξιοποιώντας τον αθλητισμό ως μέσο συνοχής, ενδυνάμωσης και συμμετοχής. Η εν λόγω πρωτοβουλία υλοποιείται στην Πορτογαλία, σε εθνικό επίπεδο, μέσω κέντρων υποδοχής, δήμων, αθλητικών συλλόγων και οργανώσεων κοινότητας. Απευθύνεται σε πρόσφυγες/-γισσες που φτάνουν στην Πορτογαλία, συμπεριλαμβανομένων ατόμων που φιλοξενούνται από εθνικά ιδρύματα υποδοχής. Στα ωφελούμενα άτομα περιλαμβάνονται παιδιά, νέοι/-ες και ενήλικες από διαφορετικά υπόβαθρα που αναζητούν ευκαιρίες ένταξης, συμμετοχής στον αθλητισμό και, όπου είναι σκόπιμο, ανάπτυξης αθλητικής καριέρας.

Από το 2016, η πρωτοβουλία έχει δημιουργήσει σπουδαίο κοινωνικό και οργανωσιακό αντίκτυπο σε ολόκληρο το εθνικό σύστημα υποδοχής και το αθλητικό οικοσύστημα. Περισσότερα από 1.500 άτομα με προσφυγικό υπόβαθρο έχουν συμμετάσχει σε δραστηριότητες αποκτώντας πρόσβαση σε σημαντικές αθλητικές εμπειρίες που βελτιώνουν τη σωματική, ψυχική και κοινωνική τους ευημερία. Για πολλά νεοαφιχθέντα άτομα, αυτές οι ευκαιρίες τους προσέφεραν την πρώτη θετική και οργανωμένη εμπειρία τους στην Πορτογαλία συμβάλλοντας στη μείωση της απομόνωσης και στην ενίσχυση του αισθήματος του ανήκειν. Περίπου το 65% των προσφύγων/-γισσών που έφτασαν στη χώρα έχουν συμμετάσχει σε αθλητικές δραστηριότητες της κοινότητας που προωθήθηκαν μέσω της πρωτοβουλίας. Πολλά από αυτά τα άτομα εντάχθηκαν σε τοπικούς συλλόγους, συμμετείχαν σε τακτικές προπονήσεις ή είχαν πρόσβαση σε εισαγωγικά προγράμματα μέσω του εξοπλισμού,

της καθοδήγησης και των συνδέσεων που διευκόλυνε η COP και οι εταίροι της. Ακόμη, αυτή η πρωτοβουλία ενίσχυσε τη διατομεακή συνεργασία φέρνοντας σε επαφή κρατικούς φορείς, ΜΚΟ, αθλητικές ομοσπονδίες, τοπικούς δήμους και χορηγούς. Αυτό το μοντέλο συνεργασίας εδραίωσε μακροπρόθεσμες συνεργασίες και ενίσχυσε την αναγνώριση του αθλητισμού ως εργαλείου για την ένταξη των προσφύγων/-γισσών τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

7.6 Ισπανία

Η **Fútbol Más (Ισπανία)** είναι μια διεθνής μη κερδοσκοπική οργάνωση, που ιδρύθηκε στη Χιλή το 2007, η οποία χρησιμοποιεί τον αθλητισμό και το παιχνίδι για να ενισχύσει την κοινωνική, συναισθηματική και σωματική ευημερία των παιδιών και των νέων που ζουν σε ευάλωτες συνθήκες (Fútbol Más, 2024). Η μεθοδολογία που ακολουθεί είναι μια προσαρμογή των μεθοδολογιών του Sports for Development (SfD) με την οποία αντιμετωπίζει τον αθλητισμό όχι πρωτίστως ως ανταγωνισμό, αλλά ως μέσο για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας. Αν και η οργάνωση δεν εργάζεται αποκλειστικά με θύματα εμπορίας ανθρώπων, πολλοί/-ές νέοι/-ες που υποστηρίζει έχουν βιώσει βία, εκτοπισμό, αστάθεια ή απώλεια ελέγχου. Η προσέγγισή της προσφέρει επομένως ένα εξαιρετικό μοντέλο για προπονητές/-τριες που εργάζονται με θύματα εμπορίας σε αθλητικά προγράμματα. Σύμφωνα με την παγκόσμια έκθεση της οργάνωσης, η Fútbol Más δίνει έμφαση σε ένα ασφαλές, προβλέψιμο και συμπεριληπτικό περιβάλλον στο οποίο οι ρουτίνες, η σαφήνεια και η ενδυνάμωση αντικαθιστούν τον εξαναγκασμό και τον φόβο (Fútbol Más, 2024).

Οι συνεδρίες του Fútbol Más βασίζονται στην προβλεψιμότητα, τη συναισθηματική ασφάλεια και την κοινή ευθύνη. Δύο εκπαιδευμένοι/-νες επαγγελματίες διευθύνουν πάντα μαζί μια ομάδα με το ένα άτομο να καθοδηγεί τη δραστηριότητα και το άλλο να παρατηρεί τις συναισθηματικές ενδείξεις ή να υποστηρίζει ένα συμμετέχον άτομο που αισθάνεται υπερβολική πίεση. Αυτό αντικατοπτρίζει τις καλές πρακτικές για την προπόνηση με γνώμονα το τραύμα (trauma-informed coaching) κατά την οποία η

παρουσία περισσότερων από ενός ενηλίκων μειώνει την πίεση και επιτρέπει ταχύτερες και πιο ήρεμες αντιδράσεις στις καταστάσεις άγχους.

Το **Sport2live** είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα τη Βαρκελώνη, ο οποίος χρησιμοποιεί δομημένα αθλητικά προγράμματα προκειμένου να στηρίξει άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία αποκατάστασης από εθισμό, ψυχικές δυσκολίες και κοινωνική ευαλωτότητα (Sport2live, 2024). Αν και δεν ασχολείται ειδικά με θύματα εμπορίας ανθρώπων, η μεθοδολογία του είναι ιδιαίτερα σχετική με αυτό το πλαίσιο, καθώς έχει σχεδιαστεί για άτομα που ενδέχεται να έχουν βιώσει αστάθεια, τραύμα και απώλεια ελέγχου. Το Sport2live χρησιμοποιεί τον αθλητισμό όχι μόνο ως σωματική δραστηριότητα, αλλά και ως μια σταδιακή, προβλέψιμη διαδικασία που βοηθά τα συμμετέχοντα άτομα να ανακτήσουν την αυτοπεποίθηση, την αυτοοργάνωση και τις κοινωνικές σχέσεις τους. Το μοντέλο του ακολουθεί μια μεθοδολογία οκτώ (8) βημάτων.

Το Sport2live λειτουργεί με μια μεθοδολογία που δίνει έμφαση σε σταθερές ρουτίνες, συμπεριληπτική συμμετοχή και προσοχή στις ατομικές ανάγκες υγείας και ένταξης. Τα προγράμματά του έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε τα συμμετέχοντα άτομα να μπορούν να συμμετέχουν με ασφάλεια και με ρυθμό που ενισχύει την αποκατάστασή τους και την ευημερία τους. Ο δομημένος, πολυεπαγγελματικός σχεδιασμός του Sport2live μπορεί να φανεί χρήσιμος για προγράμματα που ασχολούνται με θύματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς δείχνει πώς μπορεί να οργανωθεί η υποστήριξη γύρω από τον αθλητικό χώρο χωρίς να τοποθετείται η συναισθηματική επεξεργασία απευθείας μέσα στη συνεδρία. Αυτός ο τύπος δομής, οι προβλέψιμες ρουτίνες στο γήπεδο σε συνδυασμό με τη διακριτική παρακολούθηση από εξειδικευμένο προσωπικό, προσφέρει ένα πιθανό μοντέλο για την εξισορρόπηση της ασφάλειας και της συντονισμένης φροντίδας.

Πηγές:

- Fútbol Más. (2024). Global Report 2024 (English version). <https://futbolmas.org/wp-content/uploads/2025/06/Global-Report-2024-english-version.pdf>

- Interview with Fútbol Más Spokesperson. (2025, June 20).
- Sport2live. (2024). Cómo trabajamos / How we work. <https://www.sport2live.org/que-hacemos/como-trabajamos/>
- Interview with Sports2Life Spokesperson. (2025, July 2).

7.7 ΕΕ

Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2008. Καταρτίστηκαν από ομάδα εμπειρογνομόνων που εργάστηκε στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας της ΕΕ για τον Αθλητισμό και την Υγεία, η οποία λειτουργεί εντός της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού (DG EAC). Οι κατευθυντήριες γραμμές προσφέρουν πρακτικές συστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο διάφοροι τομείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ο αθλητισμός, η υγεία, η εκπαίδευση και οι κοινωνικές υπηρεσίες, μπορούν να ενθαρρύνουν τους πολίτες να ασκούνται με ασφαλή, συμπεριληπτικό και βιώσιμο τρόπο.

Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών είναι να υποστηρίξουν τα κράτη-μέλη της ΕΕ στη δημιουργία συνθηκών που καθιστούν την τακτική σωματική άσκηση ευκολότερη και πιο προσιτή για τον πληθυσμό. Όπως επισημαίνουν, η συμμετοχή πρέπει να είναι εφικτή για άτομα διαφορετικών ηλικιών, καταγωγών και επιπέδων ικανότητας. Το έγγραφο υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της σαφούς επικοινωνίας, των υποστηρικτικών περιβαλλόντων και των προγραμμάτων που μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικές ανάγκες.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές αναφέρουν ότι η σωματική άσκηση δεν είναι μόνο θέμα αθλητικής απόδοσης, αλλά συμβάλλει μεταξύ άλλων στη σωματική υγεία, την συναισθηματική ευημερία και τις κοινωνικές σχέσεις. Ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών που εργάζονται με ομάδες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν

εμπόδια στη συμμετοχή. Αυτό περιλαμβάνει προγράμματα που χρησιμοποιούν τον αθλητισμό σε περιβάλλοντα κοινότητας, υγείας ή αποκατάστασης.

Για τους/τις προπονητές/-τριες και τους/τις επαγγελματίες που εργάζονται με θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ για τη Σωματική Άσκηση προσφέρουν ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο που υποστηρίζει την πρακτική της ένταξης. Υπογραμμίζουν την αξία της παροχής ασφαλών και προβλέψιμων αθλητικών περιβαλλόντων προσφέροντας διαφορετικούς τρόπους συμμετοχής και μειώνοντας την περιττή πίεση. Αν και οι Κατευθυντήριες Γραμμές δεν αφορούν συγκεκριμένα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι γενικές αρχές, όπως η προσβασιμότητα, η σαφήνεια, η ένταξη και η συνεργασία μεταξύ των τομέων, είναι σχετικές για τον σχεδιασμό αθλητικών συνεδριών που είναι φιλόξενες και προσαρμοσμένες σε συμμετέχοντα άτομα με διαφορετικές εμπειρίες.

Link: https://health.ec.europa.eu/publications/eu-physical-activity-guidelines_en

Εκστρατεία “HealthyLifestyle4All”

Η εκστρατεία “HealthyLifestyle4All” είναι μια πρωτοβουλία που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2021 με σκοπό την προώθηση υγιεινότερων συνηθειών σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εκστρατεία στοχεύει να συνδέσει τον αθλητισμό, την υγεία, την εκπαίδευση και την κοινωνία των πολιτών υποστηρίζοντας δράσεις που διευκολύνουν τους ανθρώπους να υιοθετήσουν ισορροπημένη διατροφή, να παραμείνουν σωματικά δραστήριοι και να ενισχύσουν την ευημερία τους στην καθημερινή ζωή.

Η εκστρατεία αυτή προωθεί τρεις (3) βασικές ιδέες: την προβολή ενός υγιεινού τρόπου ζωής, την υποστήριξη της πρόσβασης σε σωματικές δραστηριότητες για διαφορετικές ομάδες και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας και του αθλητισμού. Η εκστρατεία τονίζει ότι η σωματική δραστηριότητα πρέπει να είναι ασφαλής, συμπεριληπτική και προσαρμοσμένη στις ανάγκες των ανθρώπων, και ότι οι κοινότητες, οι αθλητικοί

οργανισμοί, τα σχολεία και οι τοπικές αρχές μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία υποστηρικτικών περιβαλλόντων.

Για τους/τις προπονητές/-τριες και τους/τις επαγγελματίες, το HealthyLifestyle4All παρέχει ένα γενικό ευρωπαϊκό πολιτικό πλαίσιο που δίνει έμφαση στη σημασία του αθλητισμού για την υγεία, την πρόληψη και την κοινωνική συμμετοχή. Αν και η εκστρατεία δεν απευθύνεται ειδικά στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, οι αρχές της, όπως οι προσβάσιμες δραστηριότητες, η διατομεακή συνεργασία και η έμφαση στην ευημερία, είναι σχετικές με προγράμματα που αξιοποιούν τον αθλητισμό σε πλαίσια αποκατάστασης και επανένταξης. Οι προπονητές/-τριες μπορούν να ανατρέξουν σε αυτή την εκστρατεία για να κατανοήσουν πώς η δουλειά τους εντάσσεται στις ευρύτερες προσπάθειες της ΕΕ για την προώθηση πιο υγιών και πιο δραστήριων κοινοτήτων.

Link: <https://sport.ec.europa.eu/healthylifestyle4all>

8. Συμπέρασμα

Εν κατακλείδι, η δημιουργία ενός προγράμματος ενίσχυσης ικανοτήτων στο πλαίσιο του έργου RECOVER είναι ζωτικής σημασίας για την επανένταξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων μέσω του αθλητισμού. Η ενδυνάμωση των επαγγελματιών του αθλητισμού και των προπονητών/-τριών μπορεί να απαιτεί προσπάθεια και πόρους. Ωστόσο, το παρόν Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ικανοτήτων στοχεύει στην ενημέρωση των διαφόρων επαγγελματιών και στη δημιουργία των βάσεων για τη συμμετοχή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων σε αθλητικές δραστηριότητες και την αξιοποίηση των οφελών τους.

Η αποκατάσταση των ωφελούμενων ξεκινά από τους ανθρώπους γύρω τους και, με την ευαισθητοποίηση και τη δημιουργία μόνιμου αντικτύπου στην κοινότητα, μπορεί κανείς να δει τη δύναμη του αθλητισμού στην οικοδόμηση μιας ασφαλούς κοινότητας.

